SVERIGES
VETERINÄRFÖRBUND
Box 12 709
112 94 STOCKHOLM

BESÖKSADRESS: **Kungsholms Hamnplan 7**

E-POST: *office@svf.se*
HEMSIDA: *www.svf.se*
TELEFONTID: 9.00–11.30, 12.30–16.30
(MAJ–AUGUSTI: 9.00–11.30, 12.30–16.00)

KANSLI
TELEFON: 08-545 558 20
TELEFAX: 08-545 558 39

Ordförande:
KARIN ÖSTENSSON, *leg vet*
TELEFON: 08-545 558 22
MOBIL: 070-461 14 46
BOSTAD: 018-46 21 21
E-POST: *karin.ostensson@svf.se*

Kansli- och ekonomichef:
PER CARLSSON, *pol mag*
TELEFON: 08-545 558 21
MOBIL: 070-567 12 35
BOSTAD: 08-650 44 32
E-POST: *per.carlsson@svf.se*

Förhandlingschef:
ANDERS LEFRELL, *jur kand*
TELEFON: 08-545 558 25
MOBIL: 070-418 07 99
BOSTAD: 08-765 91 19
E-POST: *anders.lefrell@svf.se*

Generalsekreterare SVS:
CHRISTINA AROSENIUS, *leg vet*
TELEFON: 08-545 558 24
MOBIL: 070-717 73 19
BOSTAD: 08-651 09 65
E-POST: *christina.arosenius@svf.se*

Informationschef
JOHAN BECK-FRIIS, *leg vet*
TELEFON: 08-545 558 33
MOBIL: 070-717 73 25
BOSTAD: 018-54 11 71
E-POST: *johan.beck-friis@svf.se*

Ombudsman
AMELIE LOTHIGIUS, *jur kand*
TELEFON: 08-545 558 26
MOBIL: 070-788 70 47
BOSTAD: 08-26 25 39
E-POST: *amelie.lothigius@svf.se*

Ekonomiassistent
BIRGITTA LARSSON
TELEFON: 08-545 558 23
E-POST: *birgitta.larsson@svf.se*

Sekreterare
MARIANNE LUNDQUIST, SVS
TELEFON: 08-545 558 27
E-POST: *marianne.lundquist@svf.se*

Chefsekreterare
AGNETA SVENSSON, SVF
TELEFON: 08-545 558 28
E-POST: *agneta.svensson@svf.se*

Plusgiro: 83 80-8 Allmänna kassan
15 39 33-7 Understödsfonden

Bankgiro: 530-52 22 Allmänna kassan

SVENSK
VETERINÄRTIDNING
se sista sidan

Liten notis med stora konsekvenser

Den 17–18 september dök en liten notis med veterinär anknytning upp i många av landets tidningar. Det var jordbruksdepartementet som kungjorde att man tänker flytta djurskyddskontrollen från kommunerna till länsstyrelserna. 118 miljoner kronor kommer att avsättas i budgeten för 2009, för att kunna flytta och avgiftsbefria djurskyddskontrollen. Syftet är att förbättra djurskyddet och samtidigt förbättra jordbrukarnas konkurrenssituation genom att kontrollerna blir mer likvärdiga över hela landet. Överflyttningen innebär att kommunernas ansvar för djurskyddsarbetet kommer att upphöra och den är tänkt att träda i kraft från och med 1 januari 2009.

Den här lilla notisen döljer en stor förändring för landets länsveterinärenheter. Bara i t ex Östergötland förväntar sig länsveterinär Barbro Röken att man behöver anställa runt tio inspektörer för att tillsynen i 13 kommuner ska kunna klaras, enligt ett uttalande i Östgötacorrespondenten.

Och visst finns det skäl som talar för en regionalisering av djurskyddstillsynen. Bara någon vecka innan departementets utspel kunde man läsa om hur djurskyddsinspektören i Mariestads kommun av politikerna fråntagits rätten att begära djurförbud hos länsstyrelsen, efter det att en av kommunens politiker blivit belagd med just djurförbud. Möjligheten till denna typ av kommunalt maktmissbruk måste självklart stoppas, men även inspektörernas utbildningsnivå och förutsättningar att göra likartade bedömningar skulle må bra av att få länsstyrelsen som huvudman.

Dock innebär förändringen en stor arbetsbörda och ett kraftigt utökat ansvar för länsveterinärerna. I remissvaret till den aktuella Veterinärutredningen skriver SVF bland annat att ”Det är positivt att länsveterinärtjänsterna får en utökad betydelse men det föranleder också att länsveterinärfunktionen stärks och tydliggörs ... och ges adekvata beslutsbefogenheter”. Detta gäller i ännu högre grad om nu hela arbetet med djurskyddstillsynen ska läggas på länsveterinärerna.

Frågan är om de aviserade 118 miljonerna extra är en tillräcklig förstärkning av resurserna. Regeringspromemorian föreslår att den offentliga kontrollen av djurskydd samt foder och livsmedel i primärproduktionen bör finansieras med allmänna medel i stället för med avgifter. Detta är en sund inställning, och något som SVF drivit i tidigare remissvar. Avgiftssystemet slår mycket olika mellan olika kategorier av djurägare liksom mellan olika kommuner. Avgifterna är dessutom i vissa fall omöjliga att kräva in i praktiken. Desto viktigare är det att de avsatta allmänna medlen verkligen räcker för att driva en kvalitativ djurskyddskontroll och för att ge länsveterinärenheterna en rimlig kostnadsteckning.

Detta är en angelägen uppgift för SVF att bevaka, både för förbundets medlemmars räkning och för kvalitén på svensk djurskyddskontroll. Det är viktigt att en i grunden vettig reform inte förstörs av orealistiska eller alltför optimistiska finansiella beräkningar.

JOHAN BECK-FRIIS
informationschef, SVF

innehåll

ledare av J Beck-Friis

Liten notis med stora konsekvenser 3

reportage av S Fredriksson

Viktiga frågor för de nominerade
– fältverksamheten, etik och extern information 6

vetenskap – granskade artiklar

Sammanställning av data från svenska djurkliniker
Dermatologiska diagnoser och atopisk dermatit hos hund av L Holm m fl 13

Från fältet
Fallbeskrivning
TBE hos en tvåårig hund i Västra Götaland
av B Åblad 21

månadens epiztel 25

vilken är din diagnos?

– Patologi 28
– Svar 52

allmänt

Diagnostiskt center invigt i Helsingborg
av J Beck-Friis 29

Sjukskrivna får motstridiga budskap
av K Diamant och S Johansson 33

Veterinärmästerskapen i golf 2007
av L Treiberg Berndtsson 35

nominerade till fullmäktige 37

från styrelsen

Rapport från förbundsstyrelsen i september 2007 av P Jonsson 40

disputationer

Inredningens betydelse för den växande kycklingens beteende 42

Riskfaktorer för bovin mastit 43

Laboratoriediagnostik av Brachyspira-arter 44

läkemedel 44

ansvarsärende

Oskicklighet vid behandling och intygsskrivning avseende häst av J Beck-Friis 45

noterat

- SLU får centrum för djurskydd 26
- Misstänkta smittprover var negativa 28
- ”Förebygga är bättre än att behandla” 32
- Ny chef för Universitetsdjursjukhuset i Uppsala 32
- Minskat statsanslag till SLU 36
- Bättre djurskydd med färre regler? 45
- Ökat fokus på hästtandvård 45

bokanmälan 50

kongresser & kurser 53

kåseri

Trollpacka i de värmländska skogarna
av M von Schreeb 57

Ultraljud

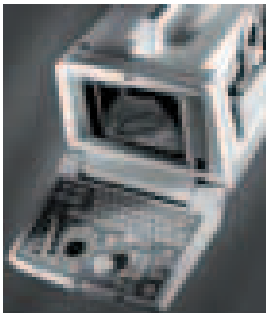

Vetpoint

Marknadsför maskiner, instrument och förbrukningsartiklar

- Modern teknik från GE Medical Systems
- Bästa bildkvalitet
- Service och support på nära håll
- Hör av dig för demonstration

Beställningar & info: 0416-246 60, info@vetpoint.se, www.vetpoint.se

”Arbetslokalen tillhör ofta någon annan”

Viktiga frågor för de nominerade

– fältverksamheten, etik och extern information

TEXT OCH FOTO:
SUZANNE FREDRIKSSON

Vad är det som är mest angeläget att hugga tag i för den nya styrelsen den närmaste framtiden? Veterinärtidningen ställde två frågor till var och en av dem som är nominerade till Sveriges Veterinärförbunds styrelse. I år är det ordförande samt fyra ledamöter som ska väljas. Tre av ledamöterna ställer upp för omval och det finns två ”färska” som utmanar. För samtliga gäller en mandatperiod på två år.

KARIN ÖSTENSSON, 55, arbetar som ordförande i SVF och lärare/forskare vid Institutionen för kliniska vetenskaper, SLU. Karin har varit ordförande sedan 2003 och ställer upp för **omval** ytterligare en mandatperiod.

Vilken medlemsfråga tycker du är viktigast för den närmaste framtiden?

– För många av våra medlemmar är den framtida organisationen och funktionerna inom den veterinära fältverksamheten en stor och viktig fråga. Den berör inte bara våra medlemmar utan hela samhället faktiskt.

– Villkoren för privat veterinär verksamhet måste ses över och förbättras: det gäller både konkurrensfrågan visavi staten och veterinärt egenföretagande överhuvudtaget. Privata veterinärer ska betraktas som en naturlig resurs och aktörer i en verksamhet som staten har ansvar för. Den statliga distriktsveterinärorganisationen har fört en hel del gott med sig som vi inte ska rasera. Personligen tror jag mer på att till en början stärka de veterinära företagarna genom jourbidrag etc som gradvis ger utrymme för en ny form för fältverksamheten att växa fram. Det duger inte att sitta med armarna i kors

efter Veterinärutredningen och vänta ut en långbänk i politiskt beslutsfattande. Någon paketlösning behövs inte, det finns mycket som kan göras ett steg i taget.

– En helt annan fråga som berör alla medlemmar är en genomgripande diskussion och analys av etik i yrkesutövningen. Behandlingsmöjligheterna i djursjukvården blir allt större och jag tror att många kolleger behöver stöd för sina ställningstaganden i etiska frågor.

– Arbetsmiljö och arbetstider är andra högaktuella frågor. Tempot i arbetslivet, liksom livet i övrigt, tycks bara accelerera. Det ställs allt större krav på arbetsmiljö och arbetstider för att människor ska orka med. Man pratar ofta om ett hållbart nyttjande av naturresurser – människan är en naturresurs!

Vad tycker du är den mest angelägna utåtriktade verksamheten för förbundet?

– Det som är viktigt externt är förstås också viktiga medlemsfrågor. Vi har under ganska lång tid ägnat oss åt internt förändringsarbete, såväl inom förbundet som i kansliverksamheten. Det har varit nödvändigt för att få en stabil plattform för verksamheten.

– Det som har hög prioritet nu är att ta tag i förbundets utåtriktade verksamhet vilket är en viktig strategisk fråga.

"Var drar man gränserna?" Etikdiskussionen är viktig.

Karin Östensson.

– Konkret innebär det bland annat dokumentation av såväl en genomtänkt kommunikations- och informationsstrategi som en mera generell "färdriktning" för förbundet de närmaste åren. Det vill säga; vad vill vi med förbundet och veterinärprofessionen framöver? Hur ska vi nå ut med vårt budskap och vilka ska vi främst kommunicera med?

– Att veterinärer behövs inom djurhälso- och sjukvård är ganska givet. Att tydliggöra betydelsen av veterinär kompetens för särskilda funktioner och tjänster utanför den kliniska sfären är mycket angeläget.

– Ett närliggande problem är också det ökade utbudet av "paraveterinära tjänster" som allt som oftast utövas av oseriösa aktörer. Det

"Vi måste uppnå konkurrensneutralitet."

är orimligt att begära att djurägarna själva ska kunna bedöma vad som är skadligt eller riskfyllt i ickeveterinärernas utbud av behandlingar. Det måste veterinärkåren ta ansvar för.

– Den framtida veterinära arbetsmarknaden är en annan viktig fråga som måste bevakas för att vi ska ha lite framförhållning. Förra året fanns nästan lika många svenska veterinärstuderande utomlands som i den svenska veterinärutbildningen samtidigt som den svenska antagningen ökat under några år. De flesta utlandsutbildade svenskar kan förmodas vilja arbeta i hemlandet när de blir klara. Då kommer tillflödet av nya veterinärer i Sverige att vara dubbelt så stort som nu; runt kanske 140 per år i stället för cirka 60–70. Detta på en arbetsmarknad som totalt omfattar knappt 2 000 yrkesverksamma veterinärer. Arbetsbrist och undersysselsättning är inte bara ett problem för den enskilde, utan ett samhällsproblem – välbekant i dessa dagar.

Lars Lindblom, 52, är besiktningsveterinär i Halland. Han har blivit nominerad som ledamot i förbundsstyrelsen av enskilda medlemmar och det handlar om **nyval**.

– Det känns naturligtvis väldigt bra, ett stort förtroende, att bli nominerad, kommenterar han och tillägger att det som är mest framträdande i hans engagemang är att han "vill få folk att trivas oavsett om det gäller en arbetsplats eller fritidsaktiviteter".

Vilken medlemsfråga tycker du är viktigast för den närmaste framtiden?

– Det är allt som rör arbetsmiljön. Det är ganska många veterinärer som inte kan påverka den rent fysiska miljön de jobbar i eftersom de nästan alltid arbetar i någon annans lokal. Det gäller såväl anställda som privatpraktiker. Det kan gälla slakterier eller i djurstallar, problematiken är densamma. Jag tycker denna fråga måste komma upp till ytan och diskuteras mer.

– Det finns även andra delar i det här som också ingår i arbetsmiljön. Ibland kan till exempel en veterinär bli ganska hotfullt bemött av den djurägare som drabbas av ett beslut som får stora konsekvenser. Det är viktigt att få stöd om man hamnar i en svår situation.

– Självklart är även arbetstiderna en stor och viktig fråga för många kolleger.

Vad tycker du är den mest angelägna utåtriktade verksamheten för förbundet?

– Att föra ut yrkets bredd. Ibland kan jag bli väldigt trött på att förklara att jag faktiskt är en "riktig" veterinär eller svara på frågan vad jag har för funktion vid matförgiftningar till exempel. Det är naturligtvis mycket svårare att väcka intresse hos allmänheten för den här delen av yrket. Det är svårt att göra "korv" gulligt… men jag anser att det är mycket viktigt att vi är stolta över och försvarar vår bredd inom kåren. De som söker sig till yrket måste också få möjlighet att veta vad de ger sig in på.

Fredrike Ritter, 51, arbetar som klinikveterinär på Blå Stjärnans Djursjukhus i Borås. Fredrike har blivit nominerad av såväl valberedning som enskilda medlemmar och det handlar om **nyval** för två år framåt.

Vilken medlemsfråga tycker du är viktigast för den närmaste framtiden?

– Som ny, om jag blir invald, kommer jag till en början att koncentrera mig på de frågor som jag är insatt i av egen erfarenhet och det handlar mycket om arbetsmiljöfrågor. Hur mår vi? Vad kräver vi av oss själva? Hur har vi det i den miljö vi arbetar i? Hur mycket jobbar vi? Visserligen är jag själv anställd på djursjukhus, men dessa frågor gäller alla veterinärer, även privatpraktiserande.

– Etikfrågor är också ett ämne som jag vill

Fredrike Ritter.

föra fram. Vi, hela kåren, måste hela tiden omvärdera vår inställning till olika behandlingar till exempel. En ständig diskussion måste föras om var gränserna går och hur man kommer fram till olika ställningstaganden.

– I samband med detta kommer också problemet med att kommunicera med djurägarna in. Det har blivit svårare och svårare och många veterinärer upplever det som oerhört jobbigt. Det ingår också i arbetsmiljöfrågorna.

Vad tycker du är den mest angelägna utåtriktade verksamheten för förbundet?

– Att vi inte blir omkörda av andra yrkesgrupper som vill ta över veterinär verksamhet. Varför håller det på att ske? Är vi dåliga på att marknadsföra vår kompetens? Vi måste verkligen anstränga oss för att se till att det är veterinärer som sköter den veterinära verksamheten.

Elöd Szanto, 50, har varit med i förbundsstyrelsen en tvåårsperiod och ställer upp för **omval**. Han är veterinärinspektör på Jordbruksverkets smittbekämpningsenhet.

Vilken medlemsfråga tycker du är viktigast för den närmaste framtiden?

– Det finns ett förslag i Veterinärutredningen som går ut på att distriktsveterinärorganisationen ska privatiseras. Idag finns det en obalans i konkurrensen mellan distriktsveterinärerna och privatpraktikerna som måste åtgärdas på något sätt. Jag tror inte att lösningen är att tvinga in någon i ett nytt system som kanske inte är ett dugg bättre än det gamla. Sämsta lösningen är att bara låta saker bero och stoppa utredningen i byrålådan.

– Att hitta en lämplig form som passar privatpraktiker samtidigt som man värnar om dem som vill jobba i en statlig organisation är en stor och ganska knepig fråga som berör väldigt många av våra medlemmar.

Vad tycker du är den mest angelägna utåtriktade verksamheten för förbundet?

– Att höja veterinäryrkets status. Vi har blivit omsprungna av flera andra yrkesgrupper som i vissa fall dessutom ”stjäl” våra arbetsuppgifter. Lönerna har halkat efter och företagarna har svårt att ta betalt. I allmänhetens ögon är en veterinär en smådjursveterinär på djursjukhus. Hur många vet vad en veterinär egentligen kan? Vi pratar om smittskydd och livsmedel i en alltmer globaliserad miljö, vi pratar om folk som utför avancerade kirurgiska ingrepp i fält på natten, ibland under usla förhållanden och får sämre betalt än en rörmokare. Anlitar du en sådan på jourtid tar han utan att blinka 2 000

”Vi måste föra ut kårens breda kompetens.”

kronor i framkörningsavgift …veterinärer måste också våga ta betalt, säger Elöd med eftertryck.

Margareta Widell, 60, arbetar på Miljöförvaltningen i Stockholm och har suttit i styrelsen i två år. Hon har blivit nominerad av såväl valberedning som enskilda medlemmar för **omval** ytterligare en mandatperiod.

Vilken medlemsfråga tycker du är viktigast för den närmaste framtiden?

– Det vore väldigt skönt om vi kunde komma till ett avslut i allt som gäller interna motsättningar så att vi kan lägga energin på det vi som yrkeskår vill uppnå i framtiden. Vi kanske måste fundera lite på hur vi ska möta eventuella förändringar när det gäller arbetsmarknaden till exempel. Hittills har vi inte behövt fundera så mycket på om det finns jobb åt alla. Oavsett hur veterinärväsendet kommer att organiseras, det finns ju en del radikala förslag i Veterinärutredningen, är det oerhört viktigt att vi har en stabil plattform att stå på och verkligen blir en enad yrkeskår. Olika myndigheter kan ta beslut som kan förändra hela den veterinära arbetsmarknaden. Så skedde i Norge för ett antal år sedan, där man marginaliserade livsmedelssidan helt genom att ta bort titeln veterinär i dessa sammanhang.

Vad tycker du är den mest angelägna utåtriktade verksamheten för förbundet?

– Det hänger intimt ihop med den första frågan: att profilera yrket på ett rättvist sätt. Det finns ett väldigt stort intresse för veteri-

Elöd Szanto, Margareta Widell och Anders Forslid ställer alla upp för omval.

näryrket, inte minst genom den genomslagskraft veterinärserierna i TV har, men få vet, kanske inte ens de som söker till veterinärprogrammet, vad jobbet totalt sett innebär. Jag tycker att det är en väldigt viktig fråga inför den kommande mandatperioden att marknadsföra veterinärens roll för folkhälsan också.

– SVF har en stabil ekonomi, resurserna finns. Jag tycker att det är hög tid att hugga tag i den frågan.

Anders Forslid, 52, arbetar som universitetsveterinär i Lund och har suttit fyra år i styrelsen. Anders ställer upp för **omval** ytterligare två år.

Vilken medlemsfråga tycker du är viktigast för den närmaste framtiden?

– De frågor som medlemmarna vill att vi ska driva. Styrelsen arbetar på medlemmars uppdrag och vår ”ambassad” är kansliet. Det är viktigt att vi har en tydlig organisation, både i förbundet och på kansliet, så att alla vet exakt vad de ska göra.

– Att arbeta för professionalism och seriositet i yrket låter kanske lite högtravande, men det är nödvändigt att internt diskutera hur vi skapar förutsättningar för detta genom strategiskt arbete. Det gäller såväl internt, till exempel genom SVS utbildningsprogram, som externt genom kontakter med omvärlden, inte minst våra grannländer.

Vad tycker du är den mest angelägna utåtriktade verksamheten för förbundet?

– Att leva upp till det jag svarat på i första frågan. Vi måste hitta vägar att nå ut med hur viktigt det är för hela samhället att den veterinära verksamheten fungerar på ett tillfredsställande sätt. Här finns mycket ny mark att bryta.

Per Jonsson, 59, arbetar som länsveterinär i Södermanland. Han har varit ordförande i Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap i två år och ställer upp för **omval** ytterligare en mandatperiod.

Som ordförande i SVS är Per även med i förbundsstyrelsen. Hans intresse i styrelsearbetet är naturligtvis mest inriktat på de områden som SVS ansvarar för och de obligatoriska ”valfrågorna” som övriga nominerade fått passar inte riktigt in. Ordföranden i SVS har ett mål för ögonen: att arbeta för att främja och utveckla den veterinärmedicinska kompetensen.

– För mig är det självklart att allt som rör utvecklingen av veterinärmedicinen i landet är det viktiga. När det gäller själva styrelsearbetet så handlar det om att handlägga veterinärmedicinska frågeställningar och att vara remissinstans för styrelsen i dessa.

– En annan viktig uppgift för SVS är att ta initiativ i frågor som rör fortbildning och i samarbete med sektionerna arrangera kursverksamhet. Om jag får önska något så är det större ekonomiska resurser till denna verksamhet så att det blir möjligt att hålla fler kurser för till exempel nyutexaminerade veterinärer i framtiden.

Foto: Richard Cahlén

– Att lägga upp program för och arrangera den årliga Veterinärkongressen är givetvis också en både betydelsefull och stimulerande uppgift där hela SVS är engagerat.

LARS HOLM, universitetsadjunkt, specialist i hundens och kattens sjukdomar,
KERSTIN BERGVALL, universitetsadjunkt, specialist i hundens och kattens sjukdomar,
specialist i dermatologi Diplomate ECVD, **HOMAYOUN MOAZZAMI,** systemerare och
ÅKE HEDHAMMAR, VMD, professor.*

Sammanställning av data från svenska djurkliniker

Dermatologiska diagnoser och atopisk dermatit hos hund

En sammanställning av dermatologiska diagnoser baserad på dataregistrerade diagnoskoder har gjorts vid sex djursjukhus och djurkliniker i Sverige under åren 1999–2003. West highland white terrier, welshterrier och wachtelhund hade högst andel individer med dermatologiska diagnoser och högst andel atopisk dermatit. West highland white terrier hade dessutom flest individer med dermatologisk diagnos när atopisk dermatit var borträknad.

granskad artikel

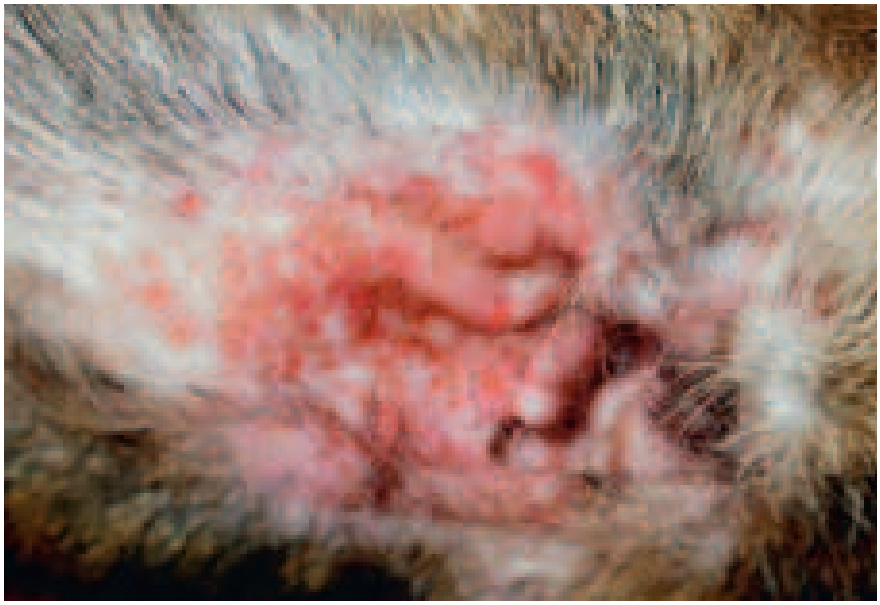

FIGUR 1. *Hudbesvär hos hund, här i form av extern otit, är ett viktigt område att behärska för den kliniskt verksamma smådjursveterinären.*

INLEDNING

Hudbesvär hos hund är en relativt vanlig orsak till veterinärbesök och är därför ett viktigt kompetensområde för den kliniskt verksamma smådjursveterinären (Figur 1). Internationellt varierar andelen av den genomsnittliga klinikpopulationen som söker för hudbesvär mellan 20–70 procent (21). I en studie baserad på försäkringsbolaget Agrias skaderegleringsstatistik i Sverige under åren 1995–2002 var det 9,2 procent (36 170) av totalt 394 000 hundar som vid minst ett tillfälle hade erhållit en dermatologisk diagnos (DD) och fått ersättning från försäkringsbolaget, och 5,1 procent av de med DD hade atopisk dermatit (AD) (15). Egenvall och medarbetare (5) påvisade i en annan studie baserad på liknande försäkringsdata från 1996 en ökad risk (3,2 %) för dermatologiska sjukdomar jämfört med sjukdomar i andra organsystem. Huden var därmed det organsystem som uppvisade störst risk för sjukdom ledande till skadereglering. Någon svensk undersökning av den relativa sjukligheten för hudproblem baserad på klinikpopulation är däremot inte gjord.

Atopisk dermatit (AD) hos hund definieras som en ärftligt disponerad, kroniskt kliande hudsjukdom som vanligen är förenad med produktion av sensibiliserande antikroppar (IgE) mot ämnen i omgivningen (16). Eftersom hundens AD både till klinisk bild och patogenes har stora likheter med AD hos människa (1) utgör hunden en möjlig spontan, komparativ modell för sjukdomen. Till yttermera visso delar våra hundar miljö och livsstil med sina mänskliga ägare. Prevalensen av atopiska sjukdomar (AD, hösnuva och astma) hos människa har ökat under de senaste årtiondena, en ökning som framför allt tillskrivits miljö- eller livsstilsfaktorer (9, 11). Huruvida en motsvarande ökning av antalet hundar med AD förekommer är osäkert, eftersom prevalensen av AD i hundpopulationen är studerad i ringa omfattning och uppgifterna varierar mellan olika studier från 3–30 procent (2, 3, 13, 15, 18, 19, 20, 23).

Ett hierarkiskt utformat diagnosregis- ➤

ter har utarbetats av Svenska Djursjukhusföreningen (SDF) (24) och används sedan 1995 vid djursjukhus och djurkliniker i Sverige. Detta kodregister innehåller både allmänt beskrivande diagnoser och detaljerade etiologiska diagnoser. Med hjälp av databaser från djursjukhus och djurkliniker där man registrerat diagnoskoder för behandlade djur finns därmed möjlighet att beräkna prevalensen för DD respektive AD i de undersökta klinikpopulationerna oavsett försäkringsstatus eller kostnad för veterinärvård.

Syftet med denna studie var att undersöka den relativa sjukligheten för DD respektive AD samt förhållandet mellan dessa i klinikpopulationen vid ett antal svenska djursjukhus och djurkliniker, med hjälp av deras respektive databaser. Ytterligare avsågs att studera den relativa förekomsten med avseende på ras- och könsfördelning för DD, AD och DD exklusive AD.

MATERIAL OCH METODER

Datamaterial från åren 1999–2003 samlades in från databaser vid sex olika djursjukhus och djurkliniker i Sverige. För att ingå i studien skulle klinikerna ha använt dataprogram för registrering av diagnoskoder enligt SDFs diagnoskodregister (24) under hela tidsperioden. Vid samtliga kliniker skulle minst en dermatologiintresserad veterinär ha tjänstgjort under berörda år. Som dermatologiintresserad veterinär definierades en kliniskt verksam veterinär som var aktiv medlem i Swedish Veterinary Dermatology Study Group, medlem i European Society of Veterinary Dermatology och som ägnat större delen av sin kliniktid åt dermatologisk mottagning.

Datamaterialet togs fram med hjälp av mallprogram som tillhandahållits av respektive programvaruutvecklare. Uttagen information var journalnummer, besöksdiagnos, djurslag, kön, ras, datum för besök och klinikkod. Begreppet DD inkluderade hudens, underhudens, klons och öronens sjukdomar (diagnoskoder HA01–HB91 och ZA01–ZB93) samt ektoparasitära sjukdomar (diagnoskoder AA436–AA4374) (24) (Figur 2).

Det totala antalet hundar som registrerats minst en gång med diagnos DD eller AD vid respektive djursjukhus eller djurklinik under den aktuella tidsperioden beräknades i relation till klinikens totala antal hundpatienter. Raser med endast ett besök per klinik har exkluderats. De diagnostiska kriterier som använts vid de i studien ingående klinikerna för att ställa diagnosen AD framgår i faktarutan. Två djurkliniker använde Willemses (25) ursprungliga kriterier och de tre djursjukhusen och en djurklinik de av Prélaud (17) reviderade kriterierna.

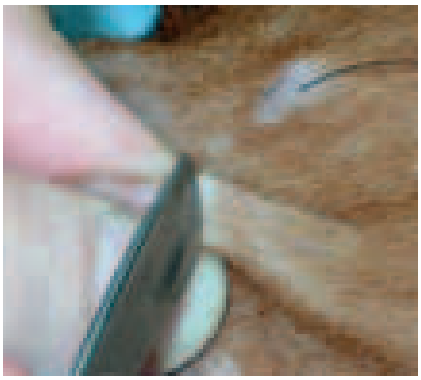

FIGUR 2. *Hudskrap, diagnostisk test avseende demodikos. Begreppet DD inkluderade hudens, underhudens, klons och öronens sjukdomar samt ektoparasitära sjukdomar.*

RESULTAT

Fem av de sex ingående djursjukhusen/djurklinikerna hade allmän mottagning med dermatologiintresserad veterinär anställd (klinik A–E i tabellerna 1–4) och en klinik hade framför allt dermatologiinriktad mottagning (klinik F i tabellerna 1–4). De sex djursjukhus och djurkliniker som ingick i studien var geografiskt fördelade i Sverige enligt följande: i söder – klinik med speciell inriktning på dermatologi, i väster – djursjukhus, i öster – två djursjukhus och en djurklinik, i norr – en djurklinik.

De datorprogram som användes var Trofast (fyra djursjukhus och djurkliniker), Vetvision (ett djursjukhus) samt ett privat konstruerat program (en djurklinik).

Det totala antalet patienter som registrerats för minst ett besök vid klinikerna under tidsperioden var 53 822 hundar. Antalet hundar med diagnos DD upp-

FAKTARUTA

Diagnostiska kriterier som använts vid de i studien ingående klinikerna för att ställa diagnosen AD

Willemse (27):

Minst tre av följande betydelsefulla kriterier ska vara uppfyllda:

- klåda
- ansikts- och/eller tassklåda
- lichenifiering i has- och karpalveck
- kroniska eller kroniskt återkommande dermatiter
- en individuell eller familjehistoria av AD
- en raspredilektion

Minst tre av följande mindre betydelsefulla kriterier ska vara uppfyllda:

- symtomdebut före 3 års ålder
- ansiktserytem och cheilit
- bakteriell konjunktivit
- ytlig stafylokockpyodermi
- hyperhidros
- direkt hudtestreaktion för inhalerade allergen
- förhöjt allergenspecifikt IgE

Reviderade av Prélaud (17):

Betydelsefulla kriterier

- bilateralt erytem plantart interdigitalt på framtassar
- symtomdebut mellan sex månaders och tre års ålder
- erytem runt mun, ögon eller i öron
- anitis
- återkommande dermatiter i mer än två år

Mindre betydelsefulla kriterier

- familjehistoria
- blir sämre efter kontakt med vegetation
- rhinit
- historia med urtikaria/angioödem
- akral slickdermatit
- hyperhidros
- lichenifiering i hasveck och/eller kranialt på karpus

Tabell 1. Antal hundar och andelen atopisk dermatit (AD) respektive dermatologisk diagnos (DD) hos hundar vid sex olika djursjukhus och djurkliniker A–F i Sverige. A–E är djursjukhus/djurkliniker med allmän mottagning och F är djurklinik med speciell dermatologisk inriktning.

Djursjukhus/djurklinik	Totalantal	Antal hundar med AD	Andel AD	Antal hundar med DD	Andel DD	Andel AD/DD
A	9 021	153	2%	1 791	20%	9%
B	17 935	503	3%	3 349	19%	15%
C	4 048	97	2%	995	25%	10%
D	7 944	141	2%	1 196	15%	12%
E	12 141	94	1%	1 890	16%	5%
A–E	51 089	988	2%	9 221	18%	11%
F	2 733	384	14%	1 043	38%	37%
Alla	53 822	1 372	3%	10 264	19%	13%

gick till 10 264 och AD 1 372 dvs 19 respektive tre procent av det totala antalet hundar. Av hundarna med DD hade 13 procent diagnosen AD (Tabell 1), vilket visas per ras i Tabell 2–4 för de tio hundraser som hade högst procentuell andel DD, AD samt DD exklusive AD. Till exempel för west highland white terrier var andelen DD 37 procent medan AD av DD utgjorde 10 procent.

Vid klinik F (med mer uttalad dermatologisk inriktning i södra Sverige) uppvisades högre procentuella siffror – t ex för wachtelhund var andelen DD 86 procent, för mops 83 procent, för bullterrier 78 procent och för staffordshire bullterrier 77 procent. En svag övervikt av andelen hanhundar kunde iakttas för DD (55 %) och DD exklusive AD (54 %) (Figur 3).

Tabell 2a. Antal hundar och de tio hundraser som uppvisade högst andel DD inom respektive ras. Medelvärden från de fem kliniker A–E, som hade allmän mottagning.

Raser med DD	Totalantal	Antal hundar	Andel
West highland white terrier	559	239	37%
Welshterrier	49	18	37%
Wachtelhund	126	42	34%
American staffordshire terrier	84	28	33%
Finsk stövare	83	23	32%
Bullterrier	127	42	32%
Boxer	755	207	29%
Schäfer	3 671	1 009	28%
Irish softcoated wheaten terrier	200	56	28%
Jack russel terrier	480	110	23%

Tabell 2b. Antal hundar och de tio hundraser som uppvisade högst andel DD inom respektive ras – värden från klinik F med speciell dermatologisk inriktning. Raser med färre än fyra hundar exkluderade.

Raser med DD	Totalantal	Antal hundar	Andel
Wachtelhund	21	18	86%
Mops	12	10	83%
Bullterrier	9	7	78%
Staffordshire bullterrier	13	10	77%
S:t bernhardshund, långhårig	7	5	71%
Dalmatiner	26	17	65%
Boxer	37	23	62%
Welshterrier	13	8	62%
Schäfer	220	130	59%
Irländsk setter	20	11	55%

DISKUSSION

Information om aktuell relativ sjuklighet inom hundpopulationen i stort, respektive inom olika raser är ett bra hjälpmedel för att kunna bedöma om förekomsten ökar eller minskar för sjukdomskomplex eller specifika diagnoser. Registrering av besök och besöksdiagnoser i datasystem vid svenska djursjukhus och djurkliniker ger goda möjligheter att samla in data från sjukdomsfall. Bearbetning av databaserna erbjuder tillgång till en relativt billig och okomplicerad väg att studera förekomsten av olika sjukdomskomplex, enskilda sjukdomar, rasdisposition, geografiska skillnader och klinikskillnader.

Valideringen av databasmaterial från djursjukhus och djurkliniker har granskats i en studie av Nødtvedt och medarbetare (14) där klinikjournaler för 335 hundars försäkringsdata med avseende på AD bearbetades. Olika tekniker har använts i studier av att validera informationen i databasjournaler. Enligt Egenvall och medarbetare anses överensstämmelsen mellan den diagnostiska informationen i försäkringsdatabasen och det insamlade journalmaterialet vara acceptabel (4).

I denna studie utgjorde DD 19 procent av alla registrerade diagnoser. I likhet med en engelsk studie från 1998–2001 baserad på data från besök vid 20 smådjurskliniker med allmän praktik, diagnostiserades dermatologiska problem hos drygt 2 300 (20 %) av besökande hundar (8). Tidigare svenska undersökningar baserade på 394 000 svenska hundar ur Agrias försäkringsdata från 1995–2002 visade däremot att endast ➤

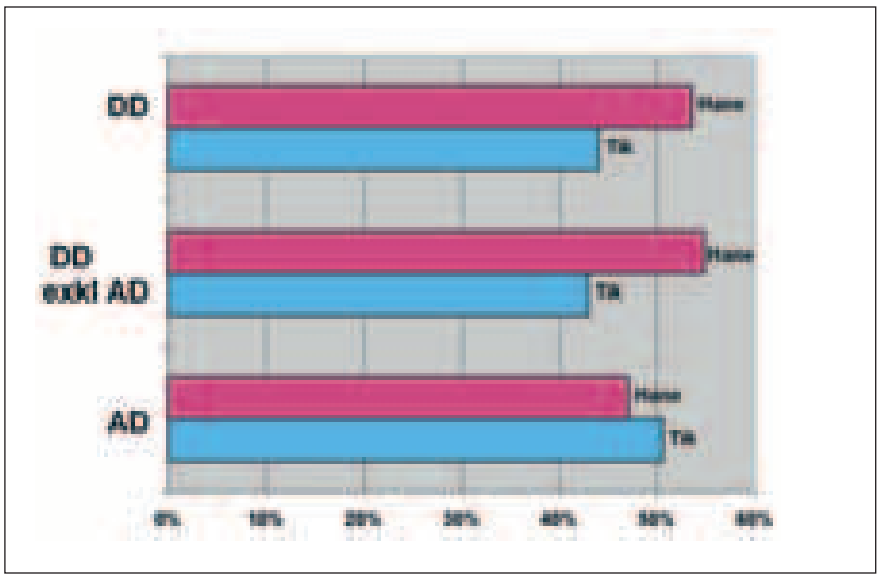

FIGUR 3. *Könsfördelningen vid DD, DD exklusive AD och AD vid djursjukhus och djurkliniker A–F.*

➤ 9,2 procent av totalantalet hundar hade hudproblem (15). Dessa skillnader i värden är dock förståeliga, då undersökningarna av Nødtvedt 2006 har baserats på försäkringsdata. Det innebär att fall som inte varit försäkrade, varit försäkrade i annat försäkringsbolag än det i studien använda, respektive fall som inte uppnått ersättningsbar kostnad inte har inkluderats i studierna. Den senare anledningen är kanske mest viktig. Föreliggande och tidigare utländska studier är baserade på besöksdiagnoser utan hänsyn till försäkringsstatus respektive vårdkostnad. Eftersom ungefär 30 procent av Sveriges hundar är försäkrade i Agria (6) och kostnader för veterinärbesök orsakade av enklare dermatologiska besvär inte nödvändigtvis överstiger fastställt självriskbelopp, kan detta vara förklaringen till skillnaderna i beräknad relativ frekvens.

En betydligt högre andel DD (30 %) registrerades av Nesbitt 1978 i material från privat dermatologisk specialistmottagning i USA (13). För patienter undersökta vid en dermatologklinik är det rimligt att förvänta sig att andelen DD respektive AD är högre än vid djurklinik eller universitetsdjursjukhus med allmän mottagning. Detta kunde även iakttas i föreliggande studie, där 38 procent av diagnoserna utgjordes av DD vid klinik F.

Uppgifter avseende förekomsten av AD har varierat stort mellan olika studier. I icke svenska undersökningar har den proportionella sjukligheten för AD varierat mellan 3–30 procent (2, 7, 12, 13, 18, 20, 21, 22). De lägsta siffrorna (3,3 %) utgör andelen AD vid universitetsdjursjukhus med både allmän- och dermatologispecialistmottagning i USA under 1971 (7), medan så mycket som 30 procent av patientbesöken vid privat dermatologimottagning (Tjeckien 1994) hade diagnosen AD (10). I denna studies material hade diagnosen AD ställts vid tre procent av alla veterinärbesök. Andelen AD av DD uppgick till 13 procent, där kliniker med allmän mottagning hade mellan 5–15 procent (medelvärde 11 %) och klinik F (dermatologisk inriktning) hade en högre relativ andel AD-fall (37 %). Skillnaden mellan klinik F och övriga kan bero på att en större andel okomplicerade dermatologiska fall (t ex ektoparasitinfestationer) hanteras och diagnostiseras på allmänpraktiserande kliniker. Incidensen AD i den svenska försäkringsstudien under 1995–2002 visade att 0,17 procent av 1 000

Tabell 3a. ANTAL HUNDAR OCH DE TIO HUNDRASER SOM UPPVISADE HÖGST ANDEL AD INOM RESPEKTIVE RAS. MEDELVÄRDEN FRÅN DE FEM KLINIKER A–E, SOM HADE ALLMÄN MOTTAGNING.

Raser med AD	Totalantal	Antal hundar	Andel
Welshterrier	49	13	28%
Wachtelhund	126	18	14%
West highland white terrier	559	67	10%
Irländsk varghund	42	4	10%
Bullterrier	127	12	10%
Boxer	755	47	7%
Rhodesian ridgeback	211	12	6%
Schäfer	3 671	184	5%
Jack russel terrier	480	20	4%
Irish softcoated wheaten terrier	200	9	4%

Tabell 3b. ANTAL HUNDAR OCH DE TIO HUNDRASER SOM UPPVISADE HÖGST ANDEL AD INOM RESPEKTIVE RAS – VÄRDEN FRÅN KLINIK F MED SPECIELL DERMATOLOGISK INRIKTNING. RASER MED FÄRRE ÄN FYRA HUNDAR EXKLUDERADE.

Raser med AD	Totalantal	Antal hundar	Andel
Wachtelhund	21	10	48%
Staffordshire bullterrier	13	6	46%
Welsh terrier	13	5	38%
Boxer	37	12	32%
Schäfer	220	58	26%
Dalmatiner	26	6	23%
Cavalier king charles spaniel	55	11	20%
Irish softcoated wheaten terrier	77	15	19%
Labrador retriever	207	40	19%
Dvärgschnauzer, peppar&salt	26	5	19%

hundar under ett år utvecklar sjukdomen och att 5,1 procent av hundar med hudbesvär erhåller diagnosen AD (15).

I redovisade data från privata veterinärkliniker i USA, Lund och medarbetare 1999 (12) och Sischo (23), utgjorde AD 21 procent respektive åtta procent av de dermatologiska diagnoserna.

Orsakerna till att andelen AD i förhållande till DD är lägre i det försäkringsbaserade materialet jämfört med de övriga undersökningarna kan vara att en andel fall med AD behandlas symtomatiskt och därmed inte kommer upp i ersättningsbar kostnad. Hur många av de i studierna ingående klinikerna som har specialiserad dermatologinriktning påverkar sannolikt även utfallet.

Rasdisposition för AD har observerats hos terrier, retriever, boxer, dalmatiner, engelsk bulldog, schäfer och schnauzer (10, 18). I en svensk undersökning från 1992 var boxer, foxterrier, west highland white terrier och schäfer överrepresenterade (26) (Figur 4). En senare svensk studie visar att incidensen för AD varierar i hög grad mellan raser, där bullterrier, welshterrier, boxer och west highland white terrier hade en väsentligt högre risk att utveckla AD. För bullterrrier, som hade den högsta incidensen med 21 fall per 1 000 hundar och år, var risken ca 13 gånger högre än för genomsnittet av alla raser (15). Resultaten från Nødtvedts studie 2006 (15) avseende raser med ökad risk för AD överensstämmer väl med denna undersökning. Av de raser som uppvisade högst andel AD i förhållande till övriga diagnoser återfanns sex (wachtelhund, staffordshire bullterrier, welshterrier, boxer, schäfer och dalmatiner, klinik F) respektive åtta (klinik A–E), Tabell 3, bland de raser som i Nødtvedts studie angivits som de tio mest drabbade. Anmärkningsvärt var dock den höga andelen AD för irländsk varghund i materialet från klinik A–E med allmän mottagning. Orsaken kan möjligen vara att dessa hundar, på grund av en relativt kort förväntad livstid, i större utsträckning än andra hundraser behandlas symtomatiskt och därmed inte kommer upp i ersättningsbar kostnad vid besöken och därför faller bort från försäkringsstatistiken.

Detta är den första studien avseende dermatologiska sjukdomar respektive atopisk dermatit baserad på klinikdatabaser i Sverige. Resultatet ger en bild av ➤

FIGUR 4. *En west highland white terrier med atopisk dermatit. I en svensk undersökning från 1992 var bland annat west highland white terrier överrepresenterad för AD.*

Tabell 4a. ANTAL HUNDAR OCH DE TIO HUNDRASER SOM UPPVISADE HÖGST ANDEL DD EXKL AD INOM RESPEKTIVE RAS. MEDELVÄRDEN FRÅN DE FEM KLINIKER A–E, SOM HADE ALLMÄN MOTTAGNING.

Raser med DD exkl AD	Totalantal	Antal hundar	Andel
West highland white terrier	559	172	27%
Schäfer	3 671	825	23%
Irish softcoated wheaten terrier	200	47	23%
Boxer	755	160	23%
Bullterrier	127	30	22%
Wachtelhund	126	24	20%
Golden retriever	2 927	568	20%
Blandras	5 027	1 032	20%
Labrador retriever	2 444	473	20%
Newfoundlandshund	207	37	19%

Tabell 4b. ANTAL HUNDAR OCH DE TIO HUNDRASER SOM UPPVISADE HÖGST ANDEL DD EXKL AD INOM RESPEKTIVE RAS – VÄRDEN FRÅN KLINIK F MED SPECIELL DERMATOLOGISK INRIKTNING. RASER MED FÄRRE ÄN FYRA HUNDAR EXKLUDERADE.

Raser med DD exkl AD	Totalantal	Antal hundar	Andel
Dalmatiner	26	11	42%
Irländsk setter	20	8	40%
Foxterrier, strävhårig	15	6	40%
Wachtelhund	21	8	38%
Rhodesian ridgeback	23	8	35%
Irish softcoated wheaten terrier	77	26	34%
Schäfer	220	72	33%
Tax, strävhårig	16	5	31%
Boxer	37	11	30%
Dansk-svensk gårdshund	25	7	28%

➤ sjukdomsfrekvenser inom klinikpopulationer och kan vara ett värdefullt komplement till försäkringsbaserade populationsstudier.

SAMMANFATTNING

Det totala antalet patienter som registrerats för minst ett besök under tidsperioden 1999–2003 uppgick till 53 822 hundar. Antalet hundar med någon form av dermatologisk diagnos utgjorde 19 procent, medan tre procent hade fått diagnosen AD, vilket väl stämmer överens med tidigare internationella studier. Av de patienter som diagnostiserats med någon form av hudsjukdom, utgjorde andelen patienter med AD 13 procent, en högre andel än vad som tidigare redovisats i studier baserade på försäkringsärenden.

West highland white terrier, welshterrier och wachtelhund hade högst andel dermatologiska besöksdiagnoser (Figur 5). Dessa tre raser hade även högst andel AD om än med annan inbördes rangordning. Andelen DD exklusive AD var högst för west highland white terrier. Någon skillnad i könsfördelning kunde inte noteras för AD, medan en lätt övervikt för andelen hanhundar iakttogs för det totala antalet dermatologiska diagnoser.

Bearbetning av datoriserade klinikdatabaser förefaller vara en användbar metod att studera en större mängd fall.

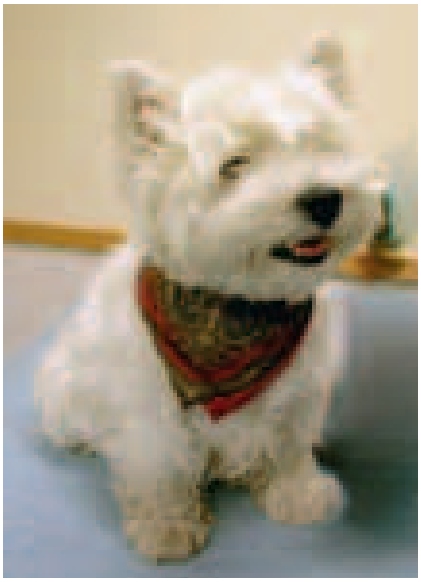

FIGUR 5. *En west highland white terrier med behandlad atopisk dermatit. I den aktuella studien hade samma ras bland de högsta andelarna dermatologiska besöksdiagnoser.*

SUMMARY

Dermatological diagnoses and atopic dermatitis in Swedish dogs

The total number of patients recorded for at least one visit to six veterinary settings in Sweden during the period 1999–2003 was 53 822 dogs. Of these, dermatological diagnoses (DD) were recorded in 19 %, whereas atopic dermatitis (AD) accounted for 3 % of the dogs, findings in accordance with earlier reports in the literature. Atopic dermatitis was diagnosed in 13 % of the dogs with dermatological diagnoses. West highland white terrier, Welsh terrier and Wachtelhound had the highest frequency of DD. These breeds also showed the highest prevalence of AD, while West highland white terrier had the highest proportion of DD excluding AD. No difference in gender distribution was recorded for AD, whereas male dogs showed a slight overrepresentation for the total number of DD. The collection of computerised database material from veterinary settings seems to be a useful tool to study a large number of cases.

TACK

Ett stort tack till de djursjukhus och djurkliniker som ställt sitt dataunderlag till förfogande för denna jämförande studie.

Referenser

1. Bos JD, Kaspenberg ML & Smitt JH. Pathogenesis of atopic eczema. Lancet, 1994, 343, 1338–1341.
2. Chamberlain KW. Atopic (allergic) dermatitis. Vet Clin North Am Small Anim Pract, 1974, 4, 29–39.
3. Chandoga P, Kozák, M & Magic D Jr. The incidence of atopic diseases in dogs in the Kosíce region (Slovakia): Anamnestic and clinical aspects. Folia Vet, 1998, 42, 3, 159–163.
4. Egenvall A, Bonnett BN, Olson P & Hedhammar Å. Validation of computerized Swedish dog and cat insurance data against veterinary practice records. Prev Vet Med, 1998, 36, 51–65.
5. Egenvall A, Bonnett BN, Olson P & Hedhammar Å. Gender, age and breed pattern of diagnoses for veterinary care events in insured dogs during 1996. Vet Rec, 2000b, 146, 551–557.
6. Egenvall A, Hedhammar Å, Bonett BN & Olson P. Survey of the Swedish dog population: age, gender, breed, location and enrollment in animal insurance. Acta Vet Scand, 1999, 40, 3, 231–240.
7. Halliwell REW & Schwartzman RM. Atopic disease in the dog. Vet Rec, 1971, 89, 209–213.
8. Hill PB et al. Survey of the prevalence, diagnosis and treatment of dermatological conditions in small animals in general practice. Vet Rec, 2006, 158, 533–539.
9. Ihrke PJ & Franti CE. Breed as a risk factor associated with skin diseases in dogs seen in northern California. Californian Veterinarian, September/October 1985.
10. Koch HJ & Peters S. The results of intracutanous reaction in 207 dogs suspected of atopic dermatitis (In Czech). Veterinárství, 1994, 44, 158–162.
11. Leung DY & Bieber T. Atopic dermatitis. Lancet, 2003, 361, 151–160.
12. Lund EM, Armstrong PJ, Kirk CA, Kolar LM & Klausner JS. Health status and population characteristics of dogs and cats examined at private veterinary practices in the United States. J Am Vet Med Assoc, 1999, 214, 1336–1341.
13. Nesbitt GH. Canine allergic inhalant dermatitis, a review of 230 cases. J Am Vet Med Assoc, 1978, 172, 55–60.
14. Nødtvedt A, Bergvall K, Emanuelson U & Egenvall A. Canine atopic dermatitis: validation of recorded diagnosis against practice records in 335 insured Swedish dogs. Acta Vet Scand, 2006, 48, 8.
15. Nødvedt A, Egenvall A, Bergvall K & Hedhammar Å. The incidence of and risk factors for atopic dermatitis in a Swedish population of insured dogs. Vet Rec, 2006, 159, 241–246.
16. Olivry T, DeBoer DJ, Griffin CE et al. The ACVD task force on canine atopic dermatitis: forewords and lexicon. Veterinary Immunology and Immunopathology, 2001, 81, 143–146.
17. Prélaud P, Guaguere E, Alhaidari Z et al. Reevaluation of diagnostic criteria of canine atopic dermatitis. Rev Med Vet, 1998, 149, 1057–1064.
18. Reedy LM, Miller WH & Willemese T. Allergic skin diseases of the dog and cat. 2nd ed. London, UK, WB Saunders, 1997, pp 33–44.
19. Rhodes KH, Kerdel F & Soter NA. Comparative aspects of canine and human atopic dermatitis. Semin Vet Med Surg (Small Anim), 1987, 2, 3, pp 166–172.
20. Scott DW. Observations on canine atopy. J Am Anim Hosp Assoc, 1981, 17, 91–100.
21. Scott DW, Miller WH & Griffin C. Small animal dermatology 2001.
22. Scott DW & Paradis M. A survey of canine and feline skin disorders seen in a university practice: Small Animal Clinic, Univ of Montréal, Saint-Hyacinthe, Québec, 1987–1988. Can Vet J, 1995, 31.
23.Ischo WM, Ihrke PJ & Franti CE. Regional distribution of 10 common skin

diseases in dogs. J Am Vet Med Assoc, 1989, 195, 752–756.
24. Svenska Djursjukhusföreningens diagnosregister för häst, hund och katt 1993.
25. Willemse T. Atopic skin disease. A review and reconsideration of diagnostic criteria. J Small Anim Pract, 1986, 27, 771–778.
26. Öhlén B. Projekt allergitester i Sverige, Svensk VetTidn, 1992, 44, 365–371.

***LARS HOLM,** universitetsadjunkt, specialist i hundens och kattens sjukdomar, Institutionen för kirurgi och medicin, smådjur, Fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap, SLU, Box 7037, 750 07 Uppsala.
KERSTIN BERGVALL, universitetsadjunkt, specialist i hundens och kattens sjukdomar, specialist i dermatologi Diplomate ECVD, Institutionen för kirurgi och medicin, smådjur, Fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap, SLU, Box 7037, 750 07 Uppsala.
HOMAYOUN MOAZZAMI, systemerare, Institutionen för kirurgi och medicin, smådjur, Fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap, SLU, Box 7037, 750 07 Uppsala.
ÅKE HEDHAMMAR, VMD, professor, Institutionen för kirurgi och medicin, smådjur, Fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap, SLU, Box 7037, 750 07 Uppsala.

ÅRSMÖTE

Svenska Militärveterinärsällskapet

Svenska Militärveterinärsällskapet håller sitt årsmöte *torsdagen den 8 november 2007 i centrala Uppsala*. Samling för sällskapets medlemmar sker kl 17.00 vid veterinärkongressreceptionen i Atrium Konferens, Dragarbrunnsgatan 46, Uppsala, för gemensam avmarsch till möteslokalen.

Militärveterinärsällskapet bjuder som vanligt de närvarande medlemmarna på veterinärförbundets "Get together buffé", *onsdagen den 7 november, kl 19.00* på Stockholms Nation, Drottninggatan 11, Uppsala. Eftersom buffén medför en kostnad för sällskapet, krävs föranmälan om deltagande i denna. Anmälan görs senast *den 22 oktober* till Börje Nilsson, Magla Söderäng, 635 13 Eskilstuna.

Mail: nilsson.ab@tele2.se
Mobiltelefon: 070-238 83 59

Välkomna!
Styrelsen

CARTROPHEN vet
Na-pentosan polysulfat, lösning för inj 100mg/ml

- Cartrophen har en egen unik profil.
  Det påverkar sjukliga förändringar i leden bland annat genom stimulering av nybildning av brosk och ledvätska.
- Cartrophen bör ses som ett första hands preparat vid behandling av hundar med osteoartrit.
- Inom en månad kan du utvärdera den medicinska effekten.
- Cartrophen är välbeprövat och har mycket god säkerhet.

Referens:
R.L.Hannon et al *Journal of small Animal Practice (2003) 44, 202-208*

N-vet AB, Uppsala Science Park,
751 83 Uppsala
Telefon: 018 - 57 24 30 / 31
Fax: 018 - 57 24 32

E-post: info@n-vet.se, Hemsida: www.n-vet.se

N-vet
LÄKEMEDEL

BJÖRN ÅBLAD, leg veterinär, specialist i hundens och kattens sjukdomar.*

Fallbeskrivning

TBE hos en tvåårig hund i Västra Götaland

Ett fall av fästingburen hjärnhinneinflammation (TBE) hos en tvåårig blandrashund i Göteborgsområdet beskrivs. Fallet hade en klinisk bild med grava cerebellära symtom som överensstämmer med tidigare fall beskrivna hos hund.

från fältet

Tick-borne encephalitis-(TBE)-viruset ingår i familjen *Flaviviridae*. Inom denna grupp av insektsburna virus kan flera infektera hund förutom TBE, bland annat japansk encefalit och louping-ill. Serologiska tester kan korsreagera vilket gör att en virusisolering eller typisk patologisk bild verifierar diagnosen med störst säkerhet. Flavivirus har en livscykel med en insektvektor och smågnagare eller fåglar som huvudvärd. Som mellanvärd förekommer får, getter, kor, grisar, hundar, hjortdjur och smågnagare (3). I Sverige överförs TBE-viruset med fästingen *Ixodes ricinus*. Vid fästingbett kan TBE-virus överföras direkt från fästingens spottkörtlar till det angripna djuret. Man anser att infekterade fästingar framför allt sprids med smågnagare och dessa har begränsade närområden som de rör sig i. Andra djur som sjöfågel och rådjur kan dock också sprida fästingar från ett infekterat område (2).

UTBREDNING I VÄSTRA GÖTALAND

Hunden i fallbeskrivningen bor fem mil norr om Göteborg i Lödöse. I höjd med Kungälv på båda sidor av Götaälvdalen har det först de sista tre åren förekommit humana fall av TBE (1) (Figur 1). Flertalet fall som påvisas finns i de områden längs östkusten utmed vattendrag och sjöar där det sedan många år förekommit fall varje sommar (5).

FOTO: GÜNTHER BLUMENSTOCK.

FIGUR 1. *I Sverige överförs TBE-viruset med fästingen* Ixodes ricinus. *Först de sista tre åren har det förekommit humana fall av TBE i Västra Götaland.*

I Västra Götaland är risken för TBE-smitta störst i strandnära områden runt Vänern, Vättern, småsjöar i Skaraborg och Dalsland samt fastlandet väster om Kungälv och Götaälvdalen vid Lödöse (1). Av de humana TBE-fall som rapporteras i Sverige finns idag tio procent i Västra Götaland. Smittskyddsenheten i Västra Götaland dokumenterade 2004 sju fall hos människa, 2005 hittades elva fall och 2006 var man uppe i 18 fall i regionen (1).

TBE HOS MÄNNISKA

TBE har ett bifasiskt förlopp hos människa. Inkubationstiden är sju till tio dagar. Barn får som regel lindrigare symtom än vuxna. Initialt ses influensaliknande symtom med feber, huvudvärk och muskelvärk som följs av någon veckas symtomfrihet. Flertalet patienter läker sedan av och får en livslång immunitet mot TBE.

I 20–30 procent av fallen utvecklar patienten ett andra skov med ett övergrepp på CNS och meningoencefalit. Hög feber, illamående, kräkningar och nackstyvhet uppträder. Symtom på encefalit som psykisk påverkan, sömnstörningar, hyperkinesi, yrsel och tremor förekommer. Flertalet patienter blir helt återställda. Tillfrisknandet kan ta mycket lång tid och minnes- samt koncentrationsstörningar förekommer (6).

FLAVIVIRUS HOS FÅR

Hos får kallas en variant av fästingburet flavivirus för louping ill på grund av den typiska rörelsestörning med ett hoppande steg som ses. Sjukdomen är relativt vanlig i Storbritannien och då drabbas ofta unga får som går ute på bete i områden med infekterade fästingar. Det finns även fall av louping ill beskrivna i flera andra europeiska länder, däribland Norge (3, 4).

FALLBESKRIVNING

En tvåårig blandrashund boende i Lödöse, fem mil norr om Göteborg, inkom till Blå Stjärnans Djursjukhus i Göteborg i april 2007. Hunden var trött sedan ett dygn, ville inte äta eller dricka och hade en kroppstemperatur på 39,1°C vid ankomst. Matte uppgav att hunden haft många fästingar och hun- ➤

den hade rikligt med fästingar på sig vid den kliniska undersökningen.

Hunden led av balansstörningar och verkade stressad och osäker när den rörde sig. Den hade tremor och uppvisade cerebellära symtom som ataxi, och var mycket osäker på var den satte ned sina tassar. Den pressade gärna sitt huvud mot personalen. Vid promenad var hunden mycket osäker, vinglig och hade svårt att placera tassar och beräkna steglängd. Vid framför allt aktivitet med huvudet skakade hunden till och hade svårt att fästa blicken. Den klarade syntest på en hinderbana bra och vid ögonspegling noterades inte några onormala fynd. Placeringsreflexerna var under hela sjukdomsförloppet normala, men hunden utvecklade under sjukdomstiden nackstelhet och nedsatt rörlighet av frambenen. Patienten var under hela sjukdomsperioden fullt kontaktbar och mycket vänlig (Figur 2).

Normalblodprov samt borrelia- och ehrlichiatiter var utan anmärkning. Serologisk undersökning för TBE-antikroppar var i detta skede negativ. Cerebrospinalvätske-(CSF)-prov visade förhöjt antal leukocyter av både poly- och mononukleär typ. Hunden skrevs initialt in fyra dygn på djursjukhuset. Behandlingen var understödjande kombinerad med oxytetracyklin, och vid hemgång sattes hunden även på prednisolon. Arbetsdiagnos i det läget var meningit eller encefalit.

Positiv TBE-titer

Hunden behandlades med antibiotika i 15 dagar men kortisonet sattes ut efter att en positiv titer för TBE påvisats i blodprov två veckor efter det akuta insjuknandet.

Vid ett återbesök tio dagar efter insjuknandet hade hunden kraftig stelhet vid rörelser med frambenen och var sedan det akuta sjukdomsförloppet mycket stel i nacken i sidled. I hemmet lagade ägaren lättsmält mat och matade hunden. Den hade starkt nedsatt aptit under tio dagar och kräktes av och till. Hunden gick i september 2007 allt längre promenader och åt med god aptit men nackstelheten kvarstod till viss del. Den hade också tappat muskulatur och var funktionsnedsatt i frambenen.

FIGUR 1. *Fallbeskrivningens hund led av balansstörningar och verkade stressad och osäker vid förflyttning. Den var under hela sjukdomsperioden fullt kontaktbar och mycket vänlig.*

Under hösten 2007 går hunden på återbesök till sjukhusets sjukgymnast och gör stora framsteg avseende rörligheten.

DISKUSSION

TBE är en sjukdom där få fall hos hund beskrivits i Sverige, men det finns ett flertal fall beskrivna från Österrike och Schweiz hos hundar (6). Den kliniska bilden hos föreliggande patient överensstämmer mycket väl med tidigare beskrivna fall och är typisk för sjukdomen hos hund. TBE hos hund ger ofta feber, slöhet, vinglighet, okoordinerade rörelser och anisokori. I litteratur beskrivs även kramper, pareser och tillstånd med sänkt vakenhetsgrad (3). Progredierande neurologiska symtom och letal utgång förekommer också hos hund (6). Det bifasiska förloppet som finns beskrivet hos människa finns inte beskrivet hos hund. Är det så att det första skedet passerar obemärkt?

Antikroppsundersökningen som gjordes vid akut sjukdom var negativ. Hundar visar positiv titer för TBE först när de i bästa fall är i en avläkningsfas, cirka två veckor efter insjuknandet.

Fallbeskrivningens hund hade förhöjt antal poly- och mononuklerära leukocyter vid CSF-provtagning. Vid TBE ses ofta förändringar i CSF med ökat antal lymfocyter hos hund, enligt tidigare beskrivna fall i litteraturen (3). Orsaken till det ökande antalet fall av TBE de senaste åren är troligen det ovanligt varma vädret som gör att fästingarna trivs och kan övervintra (1).

SUMMARY

TBE (tick-borne encephalitis) in a two year old dog in western Sweden

A two year old dog male with typical neurological signs of TBE is described. The dog suffered from incoordination of limbs and had tremor. Its symptoms aggravated on activity. It had decreased appetite and stiffness of the neck. Cerebral fluid tap showed increased white blood cell counts and a positive titre of TBE was noted on revisit two weeks after acute illness. The dog has slowly recovered but some neck stiffness is still affecting him. The dog lives in a region which up until three years ago was free from human cases of TBE.

Referenser

1. Ekberg M. Nu kommer fästingfebern. Göteborgs-Posten, 1 juni 2007, www.gp.se
2. Frisk T & Berqvist J. Bidrar rådjur till spridande av fästingar? Socialstyrelsens meddelandeblad nr 20/99, 1999.
3. Green CE. Infectious diseases of the dog and cat, 2nd ed. Saunders, 2005, 131–134.
4. Iowa State University. Louping ill. Fact Sheet, 2005, www.cfsph.iastate.edu/diseaseinfo
5. Smittskyddsinstitutet. TBE (fästingburen encefalit) år 2006. EPI-aktuellt, 2007, 6, 9.
6. Ytterberg U & Björsdorff A. TBE hos hund – en fallbeskrivning. Svensk VetTidn, 2002, 54, 1, 5–7.

***BJÖRN ÅBLAD,** leg veterinär, specialist i hundens och kattens sjukdomar, Blå Stjärnans Djursjukhus, Gjutjärnsgatan 4, 417 07 Göteborg.

Skånska Veterinärföreningen

inbjuder
nya och gamla medlemmar till

Årsmöte

18 november 2007
Samling med fika kl 11.30
på Skånes Djurpark, Höör

Rundvandring i parken

Torsten Mörner informerar om
”De stora djurens återkomst
till Sverige”

Buffé

Sponsring Bayer

Avgift
- Medlemmar i Skånska Veterinärföreningen: 250 kr
- Medföljande: 250 kr

Anmälan senast 11 november till någon av nedanstående personer:
- Lars Ljungberg, 0708-94 05 12 larsohljungberg@hotmail.com
- Madeleine Björk, 0707-670 84 33 madeleine.b@delta.telenordia.se
- Helén Bratt, 0706-71 73 94 Helen.Bratt@dv.sjv.se

Noromectin vet pasta

ivermectin pasta 18,7mg/g mot rundmaskar och styngflugelarver hos häst. Dosspruta á 7,49g räcker till 700 kg häst

Samma spruta men med mer pasta

Nu till 700 kg häst

Naturligtvis till samma pris!

Helena Feuk - Lundahl
Manfield Farm

”Äntligen en spruta som passar mina händer och ett pris som passar min plånbok”

- Noromectin-sprutan har betydligt kortare grepp än andra ivermectinsprutor och passar alla händer
- Pastan är fri från smaktillsatser och dessutom vit så att eventuellt spill lätt kan upptäckas
- N-vet erbjuder hästägare vid behov gratis träck provsanalys
- Hållbarhet från produktionsdatum: 3 år
- Fr.o.m. 15 oktober -07 är alla förpackningsstorlekar av Noromectin vet pasta (1x, 2x, 10x och 50x) receptbelagda
- Kontakta N-vet för beställning av receptblock

Tel: 018 - 57 24 31 / 30
Fax: 018 - 57 24 32

N-vet
LÄKEMEDEL

oktober 2007

månadens epiztel

Epizteln tar denna gång upp en för Sverige ovanlig typ av salmonella som upptäckts i Skåne. Bluetongue fortsätter att sprida sig, restriktionsområdena involverar nu även delar av Danmark. Epizteln är ett samarbete mellan SVA och Jordbruksverket och är i det här numret sammanställd av Kristina Karlsson, SVA och Jessica Dahlberg, Jordbruksverket.

SALMONELLA READING I SKÅNE

En ovanlig typ av *Salmonella (S reading)* har upptäckts i en mjölkkobesättning och två grisbesättningar tillhörande samma ägare, samt hos en närliggande ankbesättning.

Mjölkkorna i nötbesättningen har haft uttalade kliniska symtom med diarréer, sepsis och ett tiotal döda djur. Misstanke om underliggande infektion med coronavirus finns, vilket kan ha bidragit till det häftiga sjukdomsförloppet.

S reading har också isolerats från ett parti svensk köttfärs, samt från sex insjuknade personer. Undersökning av bakteriestammarna indikerar att det handlar om en gemensam smittkälla. Den ursprungliga smittkällan har inte kunnat spåras och inte heller har smittan i köttfärsen kunnat spåras till den redan känt smittade besättningen. Myndigheterna genomför nu spårningsarbete och provtagning av ytterligare besättningar kan komma att bli aktuell.

Foto: Bengt Ekberg

En ovanlig typ av Salmonella (S reading) *har upptäckts i en mjölkkobesättning och två grisbesättningar tillhörande samma ägare, samt hos en närliggande ankbesättning.*

BLUETONGUE FORTSÄTTER SPRIDA SIG I ERUOPA

Bluetongue fortsätter att sprida sig i Europa och situationen är mycket bekymmersam i drabbade länder. Många djur drabbas av svåra kliniska symtom och dödligheten är hög, framför allt hos får.

Restriktionsområdena justeras allt eftersom

infektionen sprider sig och involverar nu även delar av Danmark, Österrike, Tjeckien och Schweiz. Bluetonguevirus har dock ännu inte påvisats i dessa länder.

Viruspositiva nötkreatur har påvisats i södra delen av Storbritannien och utredning pågår för att klargöra om viruscirkulation förekommer i området.

Sjukdomen lyder under den svenska epizootilagen. Exempel på kliniska symtom är feber, svullnader i huvud, läppar och tunga, salivering, näsflöde och blödningar i slemhinnor. Det är viktigt att veterinärer är vaksamma vid kontakt med får-, get- och nötbesättningar och anmäler eventuella misstankar om bluetongue. ■

■■ Telefonnumret till SVAs epizootologjour är 018-67 40 01.

■■ Detta nummer kan enbart användas då SVAs växel är stängd, d v s utanför ordinarie arbetstid. Epizootijouren ger råd och hjälp till veterinärer vid misstanke om epizootisjukdom. Provsvar eller allmänna råd kan inte ges på detta nummer.

■■ noterat

SLU får centrum för djurskydd

■■ SLU får i budgetpropositionen i uppdrag att inrätta ett nationellt centrum för djurskyddsforskning, och fem miljoner kronor öronmärkta för djurskyddsforskning.

– Vi ser positivt på att regeringen har identifierat SLU som huvudman för ett nytt centrum för forskning och utbildning kring djurskydd, säger Arvid Uggla, dekanus vid fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap vid Sveriges lantbruksuniversitet, SLU.

– Det finns ett stort behov av forskning och kunskapsuppbyggnad för att kunna ge vetenskapliga underlag för ställningstaganden kring vår användning av djur för rekreation, livsmedelsproduktion och forskning. Ett nytt djurskyddscentrum vid SLU kommer att kunna koppla ihop de kompetenser som finns inom området, inte bara vid SLU utan också i övriga universitetsvärlden och industrin. Den här satsningen kommer på ett bra sätt att kunna komplettera Jordbruksverket som har det övergripande ansvaret för djurskyddet i landet, säger Arvid Uggla. Hur detta centrum ska organiseras rent praktiskt kommer nu fakulteten att se över. ■

VETERINÄRKONGRESSEN 2007
8–9 november

I år i nya lokaler

Atrium Konferens är beläget ca 200 m från Uppsala Centralstation.

Vägbeskrivning från Stockholm (E4:an söderifrån)
Åk in mot centrum, vid centralstationen sväng vänster.
Sväng nästa höger.
Sen är du framme om ca 200 m.

Vägbeskrivning från Enköping/Västerås (väg 55)
Åk in mot centrum, vid centralstationen sväng höger.
Sväng nästa höger.
Sen är du framme om ca 200 m.

Vägbeskrivning från Gävle (E4:an norrifrån)
Åk in mot centrum, vid centralstationen sväng höger.
Sväng nästa höger.
Sen är du framme om ca 200 m.

För mer information om Veterinärkongressen, se veterinärförbundets hemsida www.svf.se eller ring kansliet 08-545 558 20.

Välkomna!

Vilken är din diagnos? – Patologi

En hund veterinärundersöktes på grund av inappetens och bukömhet, och vid provlaparatomi togs prover för patologisk-anatomisk undersökning. Fallet är sammanställt och tolkat av Erika Karlstam, avdelning för patologi, SVA.

Hund, schäfer, hane, fyra år

ANAMNES: Hunden inkom akut till djurkliniken med inappetens och bukömhet. Vid klinisk undersökning kunde en stor resistens palperas i buken. Provlaparatomi utfördes omgående, varvid konstaterades att mjälten var mycket kraftigt förstorad (40x10 cm) och genomsatt av vita noduler. I tarmkröset återfanns en hård, vit resistens mätande ca 20x5 cm, och på flera ställen i tarmväggen fanns runda, knappliknande förtjockningar med en diameter på 1–2 cm. Mjälten extirperades och prover från organet, färska respektive fixerade i tioprocentig formalinlösning, sändes till patologen, SVA, för undersökning.

PATOLOGI: Se Figur 1 och 2 (patologiskt förändrad mjälte, mikro). Jämför med Figur 3 (normal mjälte, mikro). Beskriv de morfologiska förändringarna och föreslå patologisk-anatomisk och etiologisk diagnos.

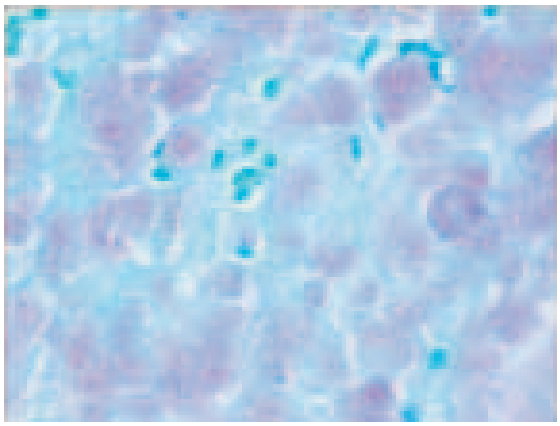

FIGUR 2. *Patologiskt förändrad mjälte, hund. Histologisk bild. Ziehl-Neelsenfärgning, förstoring cirka 250 gånger.*

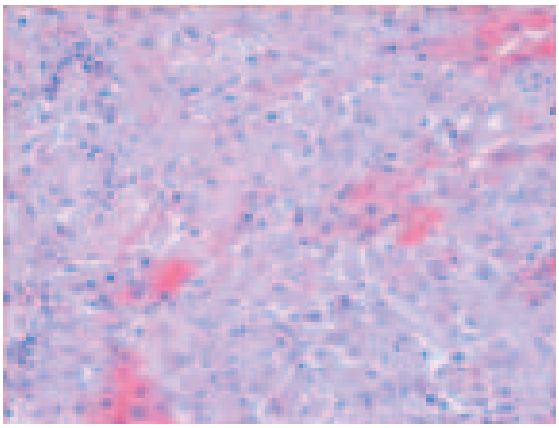

FIGUR 1. *Patologiskt förändrad mjälte, hund. Histologisk bild. HE-färgning, förstoring cirka 100 gånger.*

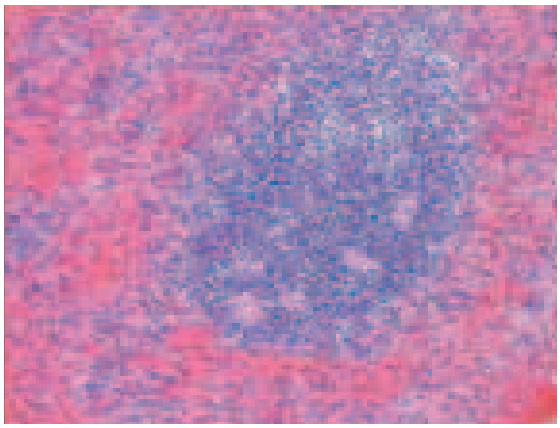

FIGUR 3. *Normal mjälte, hund. Histologisk bild. HE-färgning, förstoring cirka 50 gånger.*

SVAR SE SIDAN 52

noterat

Misstänkta smittprover var negativa

I SVT 11/07 och 12/07 rapporterades om var sitt fall av allvarliga djursmittor, där analys av inlämnade prover pågick vid SVA. I båda fallen visade sig proven vara negativa.

I SVT 11/07 handlade det om en importerad gatuhund från Rumänien, där avföringsprov i Sverige visade förekomst av bandmask. Slutsvaret från SVA blev att rävens dvärgbandmask *(Echinococcus multilocularis)* inte kunde påvisas, men analysarbetet för denna enda hund tog ca 75 timmar i anspråk.

I SVT 12/07 rapporterades om ett misstänkt BSE-prov från en ko i Halland, där provet togs i samband med slakt. Den 9 september kunde SVA avskriva även denna smittomisstanke.

Diagnostiskt center invigt i Helsingborg

TEXT: JOHAN BECK-FRIIS

Regiondjursjukhuset i Helsingborg är störst i Sverige när det gäller hästsjukvård. Den 31 augusti utökade man verksamheten ytterligare, i och med invigningen av ett nybyggt diagnostiskt center för hästar. Den så kallade DC-hallen ger veterinärerna unika möjligheter att bedöma inte bara enskilda hältor utan hela samspelet mellan häst och ryttare.

Klinikchefen Lotta Persson och VD Mia Runnérus poserar i den nybyggda DC-hallen.

Runt 180 gäster från hela landet hade samlats på Regiondjursjukhuset i Helsingborg den 31 augusti, för att vara med om invigningen av DC-hallen och gratulera till djursjukhusets senaste storsatsning.

Regiondjursjukhuset är ett av landets största, med totalt ca 120 personer anställda. Av dessa är omkring 40 verksamma vid hästkliniken, som leds av klinikchefen Lotta Persson och chefveterinären Flemming Winberg. En av de starkaste drivkrafterna för den nya DC-hallen var dock Mia Runnérus, VD för djursjukhuset.

– Jag hade drömmen om ett eget ridhus redan när jag kom hit 2004, berättade hon i sitt välkomsttal. Då var det ekonomiska läget kärvt, men idag är stordjurskliniken en väl fungerande enhet, sade Runnérus. Lokalerna är nyrenoverade, en ny parkering och en ny entré har tillkommit och nu senast, den 60 gånger 28 meter stora DC-hallen med tre olika underlag. Trots en byggkostnad på ca tio miljoner kronor var Mia Runnérus övertygad om att det diagnostiska centret är en bra investering.

SAMSPEL HÄST–RYTTARE

DC-hallen är den största i sitt slag i Sverige. Den innehåller en volt med asfaltsunderlag, en volt med sand, en större ridbana med mer sviktande underlag samt undersökningsrum. Längs ena långsidan av ridhuset går en löpargång, avskild från undersökningshallen.

– Veterinären måste se hästens helhet idag, inte bara var en hälta sitter, förtydligade Ingvar Fredricson, som en av de inbjudna invigningstalarna. Orsaken till ett problem kan vara en för tung ryttare, dåligt underlag, dålig ridteknik hos ryttaren m m. Därför är det viktigt med en ridhall som avslöjar hästen och ryttaren i samspel, och på olika underlag, underströk han. Ridkonsten och veterinärmedicinen kommer att närma sig varandra allt mer, varför ”ridpalats” på djursjukhus kommer att bli allt viktigare, spådde Fredricson.

Såsom föregångsman i samarbetet mellan ridkonst och veterinärmedicin fick Ingvar Fredricson äran att klippa av ➤

Såsom föregångsman i samarbetet mellan ridkonst och veterinärmedicin fick Ingvar Fredricson äran att klippa av det blågula bandet.

det blågula bandet, och DC-hallen var därmed officiellt öppnad.

EN HJÄLPANDE HAND

En annan invigningstalare som gladde sig över hästklinikens nytillskott var Harry Pettersson, tidigare chef för kliniken och professor emeritus.

– Helsingborgs regiondjursjukhus startades 1954 av Fritz Sevelius, som i USA lärt sig hur man bygger upp djursjukhus, berättade Harry Pettersson. Under 20 år byggde Sevelius om och förbättrade de ursprungliga kavalleristallarna som djursjukhuset placerats i. Verksamheten hade då växt så mycket att en nybyggnation var nödvändig, och efter många turer stod en ny stordjursklinik färdig 1985. Regiondjursjukhuset har därefter utökats både lokalmässigt och personellt i flera omgångar, men hela tiden efter Fritz Sevelius ursprungliga motto: ”stort hjärta, skarp hjärna och en hjälpande hand”. Det senaste lokaltillskottet i form av ett diagnostiskt center för hästar passar bra in i den filosofin också, tyckte Harry Pettersson.

HELSINGBORGSMODELLEN

Som komplement till all information om den byggtekniska ”hårdvaran”, gav Flemming Winberg i ett föredrag sin syn på klinikens ideologiska ”mjukvara”. Han betonade den holistiska synen på hästens problem, enligt ett koncept som han kallade för Helsingborgsmodellen. Själv beskrev han sig som en ”hästmänniska som är veterinär, inte en veterinär som jobbar med hästar”. Det privata intresset för hästar och ridning är något som Flemming Winberg tycker är viktigt för alla anställda på kliniken.

2001 fick han kontakt med en fysioterapeut för häst, som ville samarbeta med veterinärer. I likhet med många kolleger var Flemming Winberg först skeptisk, men efter en ”tillvänjningsperiod” på runt 18 månader uppstod ömsesidig förståelse och respekt mellan veterinär och fysioterapeut.

Det är ett problem att en erkänd utbildning för veterinär fysioterapi saknas, liksom att det finns få vetenskapliga studier som bevisar fysioterapins effekt, erkände Winberg. Trots det har man haft goda erfarenheter med denna typ av behandling på stordjurskliniken, fortsatte han. En särskilt framgångsrik indikation har varit ”hästar med en låsning”. Det handlar om patienter där tornutskotten hamnat ur linje på grund av spasm i djupa ryggmuskler, och där massage och fysisk bearbetning fått många hästar symtomfria. Helsingborgsmodellen har i dessa fall medfört en dramatisk minskning av antalet smärtsamma och dyra tornutskottsoperationer, något som gynnar både hästar och hästägare, sade Flemming Winberg. Han lovade för övrigt att själv beskriva metoden och dess resultat i en separat artikel i SVT, vid ett senare tillfälle.

Flemming Winberg betonade den holistiska synen på hästens problem, enligt ett koncept som han kallade för Helsingborgsmodellen.

Sara Hedberg, till vardags djursjukvårdare vid stordjurskliniken och stuteriägare, framförde uppskattade ridkonster på sin häst Zagal under invigningen.

GÅ UT HÅRT OCH ÖKA

Som sig bör på en invigning avslutades dagen med middag och dans för de ditresta gästerna. Ridhallen visade sig vara en utmärkt festlokal, även om asfaltgolvet slet hårt på de dansantas skosulor.

Många av invigningsdeltagarna delade regiondjursjukhusets tro på en allt mer övergripande behandling av hästens problem. En del av djursjukhusets framgång ligger säkert i att man ger en bredare service än bara traditionellt veterinärmedicinska behandlingar. I det diagnostiska centret kan t ex idag hästägare få privata lektioner i förbättrad ridteknik av en professionell ryttare, anställd vid stordjurskliniken. Ingen framgång är dock självskriven, vilket Harry Pettersson underströk i sina slutord till Mia Runnérus och hennes personal.

– Om ni ska lyckas bra måste ni gå ut hårt och öka. ■

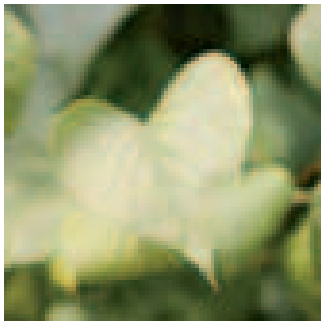

Finnes: 412 kvadratmeter i Göteborg
Önskas: Hundar, katter, fåglar och kaniner

Vi har en perfekt lokal för veterinärverksamhet i det populära området Backa Bergö, nära Stigs Center. Här finns undersökningsrum, operationsrum, röntgenrum, framkallningsrum, förråd med port, kontorsrum, reception och väntrum. Det enda som saknas är veterinären. Och djuren. Läs mer på www.eklandia.se och boka din visning hos Carita Attenius på **031-744 09 09.**

Eklandia Fastighets AB, Box 8725, 402 75 Göteborg
Besöksadress: Ringögatan 12, Tel: 031-744 09 00
www.eklandia.se

Eklandia Fastighets AB

noterat

"Förebygga är bättre än att behandla"

EU-kommissionen antog den 19 september ett ramverk för EUs djurhälsostrategi under åren 2007–2013. Ramverket beskriver de övergripande åtgärder som planeras under kommande sex år, med hänsyn till avnämarnas åsikter och tänkbara utmaningar i framtiden.

Kommissionens målsättning är att sätta större fokus på förebyggande åtgärder, sjukdomsövervakning, kontroller och forskning, för att minska utbrotten av djursjukdomar och minimera deras genomslag när de inträffar. Kommissionen understryker att alla inblandade i djurhälsa kommer att få tydliga ansvarsområden, för att säkerställa att målen i den nya strategin uppnås.

De konkreta riskområden som EU-kommissionen vill skärpa övervakning och kontroller kring är biosäkerhet på gårdar, vid gränsövergångar och under djurtransporter. Beredskapen hos myndigheterna att hantera epizootier ska också höjas. Kommissionen vill investera i förebyggande åtgärder, för att slippa de höga kostnaderna vid faktiska utbrott.

Källa: Pressmeddelande från EU-kommissionen den 19 september. ■

Ny chef för Universitetsdjursjukhuset i Uppsala

Den 24 september meddelade SLU att man tillsatt en ny chef för Universitetsdjursjukhuset i Uppsala. Det blir Mia Runnérus som efterträder nuvarande chef Eleonor Palmér, som i sin tur går vidare till en annan tjänst utanför universitetet.

Mia Runnérus är 49 år och tog sin veterinärexamen vid SLU 1984. Hon arbetade som klinikveterinär vid Regiondjursjukhuset i Strömsholm 1985–1998 och blev chef för Västeråskliniken inom Strömsholmskoncernen 1998. År 2000 blev hon administrativ chefveterinär i Strömsholm och fokuserade då på företagsutveckling. Sedan 2004 har hon varit VD för Regiondjursjukhuset i Helsingborg, som hon utvecklat på ett framgångsrikt sätt (se separat artikel i detta nummer av SVT). ■

Sjukskrivna får motstridiga budskap

KERSTIN DIAMANT, redaktör, Naturvetareförbundet,
SANNA JOHANSSON, doktorandombudsman, Naturvetareförbundet*

Försäkringskassan förordar att den som är sjuk ska försöka arbeta deltid, för att underlätta återgång till arbete. Men det kan straffa sig vid arbetslöshet. Inom arbetslöshetsförsäkringen drabbas deltidssjukskrivna ibland av lägre ersättning än den som varit heltidssjukskriven. Artikeln är en förkortad version av en text som först publicerades i tidningen Naturvetaren nr 6/07.

Foto: Shaun Lowe

Nya beräkningsregler inom arbetslöshetsförsäkringen säger att endast den faktiska arbetsinkomsten som personen haft ska ligga till grund för a-kassa.

En rad försämringar av arbetslöshetsförsäkringen har genomförts sedan 1 januari 2007. Bland annat har högsta dagpenningen sänkts från 730 till 680 kronor de första hundra dagarna. För den som varit sjukskriven på deltid slår de nya a-kassereglerna hårt.

ALLT RÄKNAS

Tidigare fanns en hjälpregel för personer som varit sjukskrivna – eller vårdat barn – på deltid som gjorde att a-kassorna kunde basera arbetslöshetsersättningen på personens heltidslön. Nya beräkningsregler inom arbetslöshetsförsäkringen säger att endast den faktiska arbetsinkomst som personen haft ska ligga till grund för arbetslöshetsersättning. Skyddsregler finns dock för personer som varit helt sjukskrivna, genom att dessa perioder kan hoppas över i beräkning av ersättningen.

För en heltidsanställd, som varit sjukskriven eller föräldraledig på deltid kan däremot resultatet bli att ersättningen motsvarar deltid, trots att personen arbetat heltid före deltidssjukskrivningen.

HELTID RÄKNAS INTE

Petra Björk (som egentligen heter något annat) är en av Naturvetareförbundets medlemmar som förlorar stort på den nya tillämpningen. Hon berättar:

– Jag hade heltidsanställning till och med april i år med en månadslön på 22 900. Under en period var jag sjukskriven på halvtid. Min läkare ansåg att jag borde vara sjukskriven på heltid, men jag kände att jag ville försöka jobba så mycket jag kunde. Mot slutet av min anställning kunde jag också gå upp till heltidsarbete igen.

Efter att Petras anställning upphört blev hon arbetslös och sökte ersättning från a-kassan, i förvissning om att hon skulle få arbetslöshetsersättning baserad på sin heltidslön. AEA, Akademikernas Erkända Arbetslöshetskassa, konstaterade dock att Petras normalarbetstid på grund av hennes deltidssjukskrivning var 25 timmar. Hennes normalinkomst fastställdes därför till 14 312 kronor per månad.

HJÄLPREGELN FÖRSVANN

IAF, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, utfärdar föreskrifter, t ex den tidigare hjälpregeln som skyddade deltidssjukskrivna. David Grenabo, jurist på IAF säger:

– I och med den nya bestämmelsen i lagen om arbetslöshetsförsäkring, som säger att beräkningen av ersättningen ska bygga på alla tolv månader i ram- ➤

➤ tiden, togs hjälpregeln som gjorde det möjligt att hoppa över tid med bland annat deltidssjukskrivning bort. Han tror inte det är aktuellt med ändringar eftersom lagen så nyligen trädde i kraft. I regeringens motivering till lagändringen sägs: ”Grundtanken är att den stadigvarande inkomst man tidigare uppburit ska återspeglas i nivån på den arbetslöshetsersättning som lämnas då man blir arbetslös”. (Proposition 2006/07:15)

SLÅR ORÄTTVIST

På AEA har man självklart märkt av att medlemmar drabbas på liknande sätt som Petra Björk. Annika Stenberg, informationsansvarig på kassan, kommenterar:

– Det är givetvis tråkigt när medlemmarnas förväntningar på arbetslöshetsförsäkringen inte kan infrias. Människor litar på att arbetslöshetsersättningen ska bära ekonomiskt under perioder av arbetslöshet, vilket den också gör för de flesta. Men personer som varit sjuka har givetvis svårt att förstå varför sjuktiden ska påverka ersättningen. De har ju inte frivilligt gått ner i arbetstid. Sjuktiden påverkar inte ersättningens storlek för den som varit sjuk på heltid, det är bara deltidssjuka som drabbas.

KRAV PÅ FÖRÄNDRING

Resultatet blir att Petra Björk bara får 11 450 kronor brutto i ersättning. Med gamla reglerna hade hon fått runt 18 320 kronor brutto. Petra Björk arbetade ju heltid i tre månader, innan hon blev arbetslös, och hon arbetade heltid i mer än ett år innan hon blev sjukskriven på deltid. Ändå baseras ersättningen på deltid.

Det finns flera problem och orättvisor här. Det mest konkreta problemet för Petra Björk är att hon omöjligen kan leva på ersättningen från den arbetslöshetsförsäkring som hon betalat till i ett antal år.

ÅTERSTÄLL GAMLA REGELN!

Försäkringskassans ”arbetslinje” och reglerna för arbetslöshetsförsäkringen ger helt motstridiga budskap. Dessutom var det andra regler som gällde när Petra Björk var sjukskriven, så hon hade inte ens kunnat undvika att hamna i den här situationen om hon hade kunnat välja heltidssjukskrivning.

– Regeln om att även deltidssjukskrivna ska få räkna heltidsanställning måste återställas, säger Naturvetareförbundets förbundsdirektör Jörgen Ohlsson. Han får medhåll i denna åsikt av bland andra veterinärförbundets ombudsman Amelie Lothigius.

***KERSTIN DIAMANT,** redaktör, Naturvetareförbundet, Box 760, 131 24 Nacka.
SANNA JOHANSSON, doktorandombudsman, Naturvetareförbundet, Box 760, 131 24 Nacka.

Veterinärmästerskapen i golf 2007

Anna Thell och Eva Zachrisson avslutar hål 9.

Veterinärmästerskapen i golf har åter avgjorts, och resultaten från den spännande tävlingen offentliggörs här. Framför allt gav dock tävlingen tillfälle för golfintresserade veterinärer att umgås och ha trevligt i varandras sällskap.

Årets veterinärmästerskap i golf avgjordes första helgen i augusti på Åtvidabergs fina golfbana. Golfintresserade veterinärer, sponsorer och anhöriga samlades för att under två dagar spela golf och umgås under trevliga former. Åtvidabergs GK med trädgårdshotellet precis invid banan visade sig vara en utmärkt miljö för detta arrangemang med bra service och väldigt god mat.

Vädergudarna brukar vara med oss dessa dagar och i år gjorde de inget undantag, paraplyerna behövde inte fällas upp en enda gång utan mästerskapet kunde avgöras med perfekt golfväder.

KRAVLÖST OCH ROLIGT ARRANGEMANG

VM (veterinärmästerskapet) är uppdelat i mindre deltävlingar. Första dagen inleds med en lagtävling, bästboll där rundan också räknas som de första 18 hålen i VM. Andra dagen spelas de resterande 18 hålen.

Ni golfspelande veterinärer som ännu inte varit med på Veterinärgolfen ska planera in det nästa år. Det är ett kravlöst och roligt arrangemang där tillfälle ges att träffa kolleger i alla åldrar från hela Sverige och alla verksamhetsgrenar. Många har med sina respektive och även golfspelande barn är välkomna. Man behöver inte vara singelhandikappare för att vara med utan alla kan delta, med såväl lågt som högt hcp.

RESULTAT

Resultatet från årets mästerskap ska inte glömmas bort. Veterinärmästerskapet 2007 (slaggolf 36 hål) vanns av Peter Franzén. VM brutto herrar vanns av Peter Franzén, VM brutto damer vanns av Agneta Weidman. Tävlingen för sponsorer/anhöriga netto 36 hål vanns av Wilhelm Berndtsson. Lagtävlingen, bästboll vanns av Gunnar Nordlöf och Anette Gladh.

Nästa år kommer VM att arrangeras i Västergötland, vi ses där!

LOUISE TREIBERG BERNDTSSON
medarrangör 2007

VETERINÄRKONGRESSEN 2007

Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap
HÄSTSEKTIONEN

I samband med Veterinärkongressen 2007
arrangerar SVS Hästsektion

Workshop: Hästens tänder

Stationer med praktiska demonstrationer och övningar som relaterar till föreläsningarna på Veterinärkongressen:

- **Oral examination** – undersökningsmetodik, instrument och belysning
  Thomas J Johnson och Torbjörn Lundström
- **Tömkörning med olika bett**
  Anders Eriksson och Anita Ekmann
- **Vargtandsextraktion**
  Carl-Fredrik Gauffin och Gunnar Wallgren
- **Betselanpassning på levande häst**
  Sofia Tenselius och Karin Alexandersson

Datum Lördagen den 10 november 2007, kl 09.00–13.00

Plats Hästkliniken, Ultuna

Målgrupp Hästpraktiserande veterinärer
Observera att workshopen, tillsammans med föreläsningarna fredagen den 9 november, räknas som kurs för veterinärer under specialistutbildningen.

Kursavgift 1 500 kr
Max antal deltagare 40 stycken

Anmälan Anmälan, som är bindande, sker via insättning av kursavgiften på SVS hästsektionens bankgironummer **5087-4213**. Betalningen ska vara oss tillhanda senast den **30 oktober 2007**.

Vid förfrågningar angående **anmälan** kontakta *Maria Nyman*, 0243-23 94 90, 070-552 48 19, maria.nyman@romme.nshorse.se

Vid förfrågningar angående **kursinnehåll** kontakta *Karin Alexanderson*, 054-21 98 89, 070-373 08 00, karin.alexanderson@farjestad.nshorse.se

noterat

Minskat statsanslag till SLU

Sveriges lantbruksuniversitet, SLU får åter reella minskningar av statsanslaget i årets budgetproposition. Dels är uppräkningen för löne- och prisökningar endast 0,8 procent, vilket innebär cirka tio miljoner kronor, att jämföra med de cirka 50 miljoner som hade behövts, dels förs drygt sex miljoner kronor över från SLU till Sametinget. Den minskningen ska tas från de medel SLU fått till grundutbildningen.

– Samtidigt som regeringen förväntar sig en fortsatt ökning av grundutbildningen genomförs en besparing om drygt sex miljoner kronor. Det minskar ersättningen per student och går stick i stäv med ökningen av helårsersättningarna för övriga lärosäten, säger universitetsdirektör Ulf Heyman i ett pressmeddelande den 20 september.

– Tillgängliga medel för forskning ökar visserligen, men den ökningen äts upp av den otillräckliga kompensationen för kostnadsökningar, fortsätter Heyman. Till det beslutade Nationella centret för djurskyddsforskning får SLU fem miljoner kronor öronmärkta för djurskyddsforskning. I övrigt bedömer regeringen att centret kan finansieras inom ramen för anslaget.

– Det hade varit smakligt om staten också hade skickat med några pengar för verksamheten, säger universitetsdirektör Ulf Heyman.

Betala medlemsavgiften via autogiro

För att underlätta betalning av medlemsavgift till SVF kan anmälan om autogirobetalning göras. Blanketten Autogiroanmälan måste fyllas i. Den finns på hemsidan www.svf.se, under BLANKETTER och Rörande SVF.
Du kan också kontakta kansliet, så sänder vi blanketten till dig. När vi fått blanketten i retur kommer avgifterna i fortsättningen automatiskt att dras från ditt konto varje månad.

Nominerade till fullmäktige

30 personer kandiderar till 15 ordinarie platser och sex suppleanter. Veterinärtidningen skickade ut en förfrågan till samtliga nominerade, där var och en har fått fylla i sina personuppgifter, meriter och dylikt. Någon fullständigt heltäckande uppräkning av uppdrag och tjänster är det alltså inte, men svaren kan ge en vink om spridningen geografiskt och arbetsmässigt.

Namn: Omar Abdurahman
Bor: Jönköping
Födelseår: 1955
Veterinärexamen: 1981 i Somalia, 2005 i Sverige.
Nuvarande sysselsättning/anställd: Veterinärinspektör, Jordbruksverket.
Tidigare veterinär sysselsättning: Vik besiktningsveterinär Livsmedelsverket, forskare/bitr kursledare SIPAR, forskarutbildning vid SLU (disputerad 1996), laboratorieveterinär SLU och forskare i Somalia.

Namn: Magnus Algotsson
Bor: Ljungbyholm, Kalmar
Födelseår: 1964
Veterinärexamen: 1993
Nuvarande sysselsättning/anställd: Kurslärare på halvtid i Djurskydd vid Högskolan i Kalmar sedan ett år tillbaka samt distriktsveterinär på halvtid sedan fem år.
Tidigare veterinär sysselsättning: Vikarie inom DVO fram till omorganisationen, besiktningsveterinär i två år, distriktsveterinär på heltid i fem år, stuteriveterinär under tre år och laboratorieveterinär på halvtid i fyra år.

Namn: Marie Berger
Bor: Kvibille, Halland
Födelseår: 1973
Veterinärexamen: 1999
Nuvarande sysselsättning/anställd: Distriktsveterinär i Halmstad.
Tidigare veterinär sysselsättning: Vik besiktningsveterinär 2002, vik länsveterinär 2006.
Förtroendeuppdrag inom SVF: Ledamot i SYVF 2000–2003, ordförande i SYVF 2004–2005, deltagit i fullmäktige sedan 2001, personvald fullmäktigeledamot sedan 2005.

Namn: Louise Bley Williamsson
Bor: Vallentuna, Stockholm
Födelseår: 1962
Veterinärexamen: 1993
Nuvarande sysselsättning/anställd: Chefveterinär sedan 2005 på Djursjukhuset Albano, Stockholm.
Tidigare veterinär sysselsättning: Klinikveterinär på Djursjukhuset Albano.

Namn: Anna Bäckström
Bor: Karlstad
Födelseår: 1978
Veterinärexamen: 2005
Nuvarande sysselsättning/anställd: Klinikveterinär

Namn: Christine Börjesson
Bor: Hovmantorp, Kronoberg
Födelseår: 1957
Veterinärexamen: 1989
Nuvarande sysselsättning/anställd: Distriktsveterinär i Växjö, Kronobergs län sedan 2003.
Tidigare veterinär sysselsättning: Distriktsveterinärvikarie i Kronobergs län 1989–1994, djurhälsoveterinär vid Blekinge Kronobergs Husdjurstjänst 1994–2003.
Förtroendeuppdrag inom SVF: Vice sekreterare i DVF sedan 2005.

Namn: Robert D Cikota
Bor: Göteborg
Födelseår: 1968
Veterinärexamen: 2001
Nuvarande sysselsättning/anställd: Klinikveterinär, Västra Djursjukhuset i Göteborg.
Tidigare veterinär sysselsättning: Klinikveterinär, Blå Stjärnans Djursjukhus i Göteborg.
Förtroendeuppdrag inom SVF: Kassör i SVS smådjurssektion.

Namn: Karolina Dahlkvist
Bor: Ljungsbro, Östergötland
Födelseår: 1970
Veterinärexamen: 1994, specialistkompetens i hästens sjukdomar 2006.
Nuvarande sysselsättning/anställd: Klinikveterinär vid ATGs hästklinik i Mantorp.
Tidigare veterinär sysselsättning: Vikarierande distriktsveterinär på diverse distrikt samt varit anställd som distriktsveterinär i Flyinge. Har under en kortare period även arbetat som gymnasielärare med bland annat djursjukvård och hästsjukvård på schemat.
Förtroendeuppdrag inom SVF: Vald till representantskapsmötet inom AVF 2006–2007.

Namn: Anette Edling
Bor: Kvibille, Halland
Födelseår: 1969
Veterinärexamen: 1995
Nuvarande sysselsättning/anställd: Klinikveterinär vid hästavdelningen på Hallands Djursjukhus, Slöinge sedan 1999.
Tidigare veterinär sysselsättning: Hästveterinär i England samt sex månader som smådjursveterinär.
Förtroendeuppdrag inom SVF: Sedan 2006 medlemsrepresentant i AVF.

Namn: Erik Elfström
Bor: Nynäshamn
Födelseår: 1950
Veterinärexamen: 1984
Nuvarande sysselsättning/anställd: Egen företagare, huvudsakligen på Södra Djursjukhuset, Stockholm.
Tidigare veterinär sysselsättning: ➤

➤ Regiondjursjukhuset Bagarmossen, Djurakuten i Stockholm, Nynäshamns Djurklinik och Haninge Djurklinik.

Namn: Catarina Eliasson
Bor: Borås
Födelseår: 1966
Veterinärexamen: 1993
Nuvarande sysselsättning/anställd: Vid Djursjukhuset i Jönköping och privatpraktiserande.
Tidigare veterinär sysselsättning: Distriktsveterinär och besiktningsveterinär m m.
Förtroendeuppdrag inom SVF: Tidigare styrelseledamot i SYVF. Sedan 2006 med i AVFs styrelse.

Namn: Hanna Eriksson
Bor: Uppsala
Födelseår: 1976
Veterinärexamen: 2000
Nuvarande sysselsättning/anställd: Universitetsadjunkt, IME, SLU sedan hösten 2006.
Tidigare veterinär sysselsättning: Distriktsveterinär i Kalix sedan examen.

Namn: Ulrika Forshell
Bor: Solna, Stockholm
Födelseår: 1969
Veterinärexamen: 2004
Nuvarande sysselsättning/anställd: Distriktsveterinär
Tidigare veterinär sysselsättning: Universitetsveterinär på Karolinska Institutet och Officiell veterinär vid Livsmedelsverkets gränskontroll i Stockholm.
Förtroendeuppdrag inom SVF: Aktiv under flera år i SYVFs styrelse, dock tagit det lugnt ett par år pga små barn.

Namn: Johan Hellander
Bor: Ekerö, Stockholm
Födelseår: 1957
Veterinärexamen: 1984
Nuvarande sysselsättning/anställd: Vid Menhammar Stuteri AB.
Tidigare veterinär sysselsättning: I Stiftelsen Sveriges Avels- och Hästsportcentrum Flyinge, Broline AB, Veter AB, Schering-Plough AB.
Förtroendeuppdrag inom SVF: Har varit ordförande i SVS Hästsektion, ordförande i SVS, styrelsemedlem i SVF och ordförande i FVET.

Namn: Elisabeth Hernblad
Bor: Tullinge, Stockholm
Födelseår: 1958
Veterinärexamen: 1985
Nuvarande sysselsättning/anställd: Klinikveterinär vid Haninge Djurklinik.
Tidigare veterinär sysselsättning: Klinikveterinär.

Namn: Henrik Holst
Bor: Uppsala
Födelseår: 1960
Veterinärexamen: 1987
Nuvarande sysselsättning/anställd: Chef för veterinärgruppen, Läkemedelsverket sedan 2003.
Tidigare veterinär sysselsättning: Klinisk utredare vid Läkemedelsverket 1997–2003, doktorand/forskarassistent klinisk kemi, SLU 1988–1997 och diverse distriktsveterinärvikariat 1986–1995.
Förtroendeuppdrag inom SVF: Ledamot i representantskapet, AVF

Namn: Carl Hård af Segerstad
Bor: Sigtuna
Födelseår: 1948
Veterinärexamen: 1977
Nuvarande sysselsättning/anställd: Laborator, avdelningschef, SVA, Uppsala sedan 1999.
Tidigare veterinär sysselsättning: Smådjurskliniker 1978–81, forskarstuderande i USA 1982–86, PhD 1986, diverse vikariat 1987, universitetsadjunkt vid patologen, SLU 1987–95, bitr statsveterinär Viltavdelningen, SVA 1995–99.
Förtroendeuppdrag inom SVF: Ledamot av valberedningen och fullmäktigeledamot ett antal gånger. Styrelseledamot i FVVI i slutet av 1990-talet. Styrelseledamot i SACO-föreningen V-fak i början/mitten av 1990-talet.

Namn: Gunnar Johansson
Bor: Ödeshög
Födelseår: 1965
Veterinärexamen: 1991
Nuvarande sysselsättning/anställd: Djurhälsoveterinär vid Svenska Djurhälsovården och djuromsorgskonsult i egen regi sedan 2002.
Tidigare veterinär sysselsättning: Diverse vikariat 1991–93, djurhälsoveterinär vid Svenska Djurhälsovården i Uppsala 1993–99, djuromsorgsansvarig inom Swedish Meats 2000–2001, tf länsveterinär vid Länsstyrelsen i Södermanland juli 2002, ingick i Djurtransportutredningens expertgrupp 2000–2002, Näringspolitisk expert vid LRF i Stockholm jan–aug 2005.
Förtroendeuppdrag inom SVF: Styrelsemedlem i SVS Husdjurssektion 1998–99.

Namn: Anita Jonasson
Bor: Åtvidaberg
Födelseår: 1969
Veterinärexamen: 1993
Nuvarande sysselsättning/anställd: Djurhälsoveterinär vid Svenska Djurhälsovården.
Tidigare veterinär sysselsättning: Distriktsveterinär, vikariat som länsveterinär och på djursjukhus samt på DV-enheten SJV.
Förtroendeuppdrag inom SVF: Revisor i SVS husdjurssektion.

Namn: Lars-Gösta Larsson
Bor: Lyckeby, Blekinge
Födelseår: 1954
Veterinärexamen: 1980. Erhållit specialistkompetens på nötkreaturens sjukdomar 2007.
Nuvarande sysselsättning/anställd: Distriktsveterinärerna i Karlskrona sedan 1984.
Tidigare veterinär sysselsättning: Diverse vikariat på slakterier i Sydsverige samt Djurkliniken Dynan i Lund (nu Lundabygdens djursjukhus).
Förtroendeuppdrag inom SVF: Suttit med i SVFs valberedning 1997–2005, verksam i DVFs valberedning under många år på 1990-talet och suppleant i DVFs styrelse 2005–2008.

Namn: Evamari Lewin
Bor: Harlösa, Skåne
Födelseår: 1950
Veterinärexamen: 1981
Nuvarande sysselsättning/anställd: Chefveterinär på Flyinge.
Tidigare veterinär sysselsättning:

Kansliveterinär SVF 1982–1983, vik distriktsveterinär 1983–1984 och hästpraktiker fr o m 1984.
Förtroendeuppdrag inom SVF: Ordförande i PVF 1992–1996 och 2003–2004, ordförande i FVF 2005–2007 och styrelseledamot SVF 1998–2005.

Namn: Elisabet Lindal
Bor: Sundsvall
Födelseår: 1954
Veterinärexamen: 1978
Nuvarande sysselsättning/anställd: Bitr länsveterinär i Västernorrland sedan 2006.
Tidigare veterinär sysselsättning: Inst för bakteriologi och epizootologi, SLU 1980–1981, Hundskolan i Sollefteå 1982–1986, stadsveterinär i Sundsvall 1986–1995, laboratorieveterinär, SVA 1996–2002 och distriktsveterinär i Sundsvall 2003–2006.
Förtroendeuppdrag inom SVF: Styrelseledamot i SVS livsmedelssektion.

Namn: Lars Lindblom
Bor: Gullbrandstorp, Halland
Födelseår: 1955
Veterinärexamen: 1997
Nuvarande sysselsättning/anställd: Besiktningsveterinär (SLV) på Ginstens slakteri Plönninge samt företagskontroller i Halmstad och Varberg.
Tidigare veterinär sysselsättning: Universitetsveterinär.

Namn: Ann-Charlotte Möller
Bor: Stockholm
Födelseår: 1965
Veterinärexamen: 1992
Nuvarande sysselsättning/anställd: Agria Djurförsäkring.
Tidigare veterinär sysselsättning: Klinikveterinär vid Regiondjursjukhuset Strömsholm 1993–1998, Regiondjursjukhuset Bagarmossen 1998–2001, Djursjukhuset Albano, Stockholm 2001–2005.
Förtroendeuppdrag inom SVF: Sekreterare i SVS smådjurssektion 2007, deltog i SVS och SVAs initiativärende om vaccination av hund och katt 2003, ingår i ESK-grupp för internmedicin, hund och katt.

Namn: Anna Persson
Bor: Umeå
Födelseår: 1977
Veterinärexamen: 2003
Nuvarande sysselsättning/anställd: Distriktsveterinär.
Tidigare veterinär sysselsättning: Distriktsveterinär.
Förtroendeuppdrag inom SVF: För närvarade vice ordförande i DVF.

Namn: Per Sahlander
Bor: Västerås
Födelseår: 1948
Veterinärexamen: 1976
Nuvarande sysselsättning/anställd: Länsveterinär vid länsstyrelsen i Västmanlands län.
Tidigare veterinär sysselsättning: Djurhälsoveterinär vid Svenska Djurhälsovården, distriktsveterinär.
Förtroendeuppdrag inom SVF: Ledamot i förbundsstyrelsen 1999–2006.

Namn: Susanna Sternberg Lewerin
Bor: Uppsala
Födelseår: 1964
Veterinärexamen: 1991
Nuvarande sysselsättning/anställd: Vid avd för sjukdomskontroll (”epizootologen”), SVA.
Tidigare veterinär sysselsättning: Två års arbete som distriktsveterinär, därefter doktorand på bakteriologen, SLU samt deltidsarbete med den svenska utredningen om antimikrobiella fodertillsatser, efter disputationen jobb på SVA.
Förtroendeuppdrag inom SVF: Ordförande i FVVI i mitten av 1990-talet, ledamot i förbundsstyrelsen 2001–2004.

Namn: Margareta Tervell
Bor: Jönköping
Födelseår: 1950
Veterinärexamen: 1975
Nuvarande sysselsättning/anställd: Veterinärinspektör på Jordbruksverket sedan mars 2005.
Tidigare veterinär sysselsättning: Huvudsakligen privatpraktiserande smådjursveterinär t o m 1993 och därefter anställd på Nordvärmlands smådjurspraktik till mars 2005.

Namn: Alexandra Vilén
Bor: Helsingborg
Födelseår: 1971
Veterinärexamen: 2001
Nuvarande sysselsättning/anställd: Klinikveterinär vid Regiondjursjukhuset i Helsingborg (smådjur).
Tidigare veterinär sysselsättning: Vid Regiondjursjukhuset Bagarmossen 2002–2003, tf distriktsveterinär i Laholm 2001.
Förtroendeuppdrag inom SVF: 2005 informationsansvarig, 2006 utbildningsansvarig och 2007 internationellt ansvarig inom SVS smådjurssektion.

Namn: Estelle Ågren
Bor: Uppsala
Födelseår: 1964
Veterinärexamen: 1989
Nuvarande sysselsättning/anställd: Avdelning för sjukdomskontroll, SVA.
Tidigare veterinär sysselsättning: 1990 klinikveterinär på olika djursjukhus, 1991–2006 klinikveterinär vid avd för bilddiagnostik, SLU, med avbrott för ett års arbete som lärare/klinikveterinär inom bilddiagnostik vid universitetet i Melbourne.

Värna Vargen
och andra hotade djurarter
WWF
Visa ditt stöd.
Pg 90 1974-6
Världsnaturfonden WWF
www.wwf.se 08-624 74 00

Rapport från förbundsstyrelsen i september 2007

Höstens första möte i veterinärförbundets styrelse hölls i Stockholm den 4 september. NKVet-kurser, en genomförd attitydundersökning med anledning av veterinärutredningen och arbetet med förbundets marknadsföringspolicy var exempel på diskussionspunkter vid mötet.

INFORMATION FRÅN FVF OCH AVF

Lennart Granström, ordförande i FVF, meddelade att man fått två nya medlemmar i styrelsen. Den stora frågan för FVF just nu är om man ska vara anslutna till ”Företagarna” eller inte. Det är en kostnadsfråga där anslutning ökar medlemsavgiften med 100 kr per medlem.

Ordföranden i AVF var tyvärr sjuk och kunde inte delta i styrelsemötet denna gång.

NKVET

Anders Engvall, SVA, informerade om kommande aktiviteter inom NKVet (Nordisk Kommitté for Veterinärvetenskapligt samarbete).

NKVet firar i år 30-årsjubileum. Organisationen bildades av de fem nordiska veterinärförbunden för att öka samarbetet mellan veterinärer och forskare i Norden. 30-årsfirandet som går av stapeln i Danmark den 23–25 september börjar med en officiell jubileumshögtid på söndagen och följs av ett symposium med titeln ”The role of the veterinarian in animal welfare”. Fortbildningsgruppen inom de nordiska veterinärförbunden ordnar en workshop om beteendeproblem hos djur i anslutning till jubileet.

Nästa år hålls ett NKVet-symposium i Finland (avmaskningsstrategier), 2009 i Sverige (medicinanvändning inom veterinärmedicinen) och 2010 i Norge (ekotoxikologi).

Avslutningsvis konstaterades att samarbetet mellan SVF och NKVet är gott, men kan utökas. Hans Kindahl kommer att publicera en artikel om NKVet i SVT.

ATTITYDUNDERSÖKNING

Resultatet från den attitydundersökning SVF utförde med anledning av Veterinärutredningen, kommer att publiceras i SVT. 676 personer svarade (140 företagande och 536 anställda veterinärer). Huvuddelen vill inte ha kvar nuvarande organisation men vill inte heller ha en total privatisering av distriktsveterinärerna.

VETERINÄRUTREDNINGEN

SVF har gett ett remissvar på Veterinärutredningen och bevakar den fortsatta händelseutvecklingen. Förbundet kommer, oavsett vad som händer med utredningen, att driva vissa frågor som t ex möjligheten för företagande veterinärer att vara officiella veterinärer.

MARKNADSFÖRINGSPOLICY

Vid årets fullmäktigemöte diskuterades om veterinärförbundet, i likhet med bland annat Tandläkarförbundet, mot viss betalning ska stödja produkter. Förbundet måste identifiera ett antal målgrupper. Ansvarig inom SVF är

Dr. Baddakys Fiskolja
OMEGA 3 av högsta kvalitet
Ett rekommenderat dagligt kosttillskott för alla hundar, katt och häst.
Dr. Baddaky® Europe AB
Pb 44, 67321 Charlottenberg
tel 0571 20230
www.drbaddaky.com

Anders Forslid, som fått uppdraget att finna personer inom olika veterinärmedicinska områden som kan vara stöd i strävan att hitta lämpliga produkter. Ett vetenskapligt råd med uppgift att granska förslagen på produkter kommer senare att bildas.

REPRESENTANT I AGRIAS STYRELSE

Det beslutades att Karin Östensson föreslås som ordinarie styrelseledamot och Åsa Bergquist som suppleant i Agrias styrelse.

HJALMAR HÅKANSSONS STIPENDIEFOND

Enligt stadgarna för Hjalmar Håkanssons stipendiefond ska avkastningen vartannat år utdelas såsom ”Belöning åt svensk veterinär, som genom vetenskaplig forskning inom veterinärvetenskapen eller praktiska rön inom veterinäryrket därav gjort sig särskilt förtjänt”.

För utdelning finns nu 83 000 kronor. Beslut om utdelning ska enligt stadgarna fattas av veterinärförbundets styrelse. Förslag på mottagare ska tillställas förbundsstyrelsen tillsammans med en skriftlig motivering.

APOTEKSMARKNADSUTREDNINGEN

Suzanne Sandqvist lämnade en lägesrapport från Apoteksmarknadsutredningen (Utredning inför avreglering av apoteksmonopolet). Utredaren heter Lars Reje, som till sin hjälp har fyra jurister samt en expertgrupp och en referensgrupp, där Suzanne Sandqvist är SVFs representant.

Beslut om avreglering av apoteksmonopolet har tagits och utredningen ska föreslå hur avregleringen ska genomföras. Utredningen ska vara klar till 1 januari 2008, men vissa delar (veterinärläkemedel) har lyfts ut och ska vara klara först 31 mars 2008.

Till det inledande mötet med referensgruppen hade alla representanter uppdraget att ta med tre viktiga frågor. För veterinärförbundets del var dessa: 1) Tillgänglighet för veterinärläkemedel. De ska finnas för expedition inom maximalt 24 timmar. 2) Djursjukhus och kliniker bör få möjlighet att bedriva detaljhandel med veterinärläkemedel. Veterinärerna på djursjukhus/kliniker kan stå för den medicinska informationen gentemot kunden. 3) Prispress. Det finns stora prisskillnader som måste utjämnas mellan humana och veterinära läkemedel.

Det inledande mötet var mest en orientering av läget. Ett senare möte fokuserade på humansidan och ”Sjukhusens läkemedelsförsörjning”.

ÖVRIGA ÄRENDEN

En medlem har ställt en fråga om equiterapeuter, deras arbetssätt och deras samverkan med veterinärer, och vill veta SVFs/SVS åsikter. Förbundet anser att frågan är komplex och måste utredas vidare.

PER JONSSON
ordförande SVS,
ledamot i förbundsstyrelsen

Granskning av artiklar

Artiklar med vetenskapligt faktainnehåll som inkommer till Svensk Veterinärtidning granskas normalt före publiceringen. Granskningen avser artikelns saklighet och vetenskapliga uppläggning. Som regel anlitas ämnesföreträdare från Sveriges Lantbruksuniversitet eller SVA men även andra personer kan komma ifråga för olika specialområden. Redaktionen använder sig som regel inte av utländska granskare. Artiklar skrivna av svenska ämnesföreträdare utsätts endast för granskning av den vetenskapliga uppläggningen.

Redaktionen

MISSTANKE OM PANKREATIT HOS HUND?

Diagnostisering i rätt tid med pankreasspecifik lipas: **Spec cPL**®

Spec cPL® testas exklusivt hos Vet•Med•Lab!

- Specificitet > 95 %*
- Sensitivitet > 95 %*
- Resultat samma dag!
- Testutförande: Mån - Fre
- Material: 0,7-1 ml serum
- **Pris: Endast 399,00 kr****

*Jämfört med cPLI/GI lab Texas A&M University
**ex. moms

Svensk konsulent
Jeanette Särnholm, leg.vet
Tel. 076 828 1228

j.saernholm@vetmedlab.com
Scandinavian hotline +45 43521228
www.vetmedlab.com

VETERINARY DIAGNOSTIC SERVICES
Vet•Med•Lab

Inredningens betydelse för den växande kycklingens beteende

Etolog Anette Wichman, Institutionen för husdjurens miljö och hälsa, SLU Skara, försvarade fredagen den 14 september sin avhandling för filosofie doktorsexamen med titeln: "Influence of rearing environment on development of perching and dustbathing behaviour in laying hens". Opponent var professor Ian Duncan från Universitetet i Guelph, Kanada.

disputationer

Inhysningen av värphöns har genomgått stora förändringar med en övergång från burar till frigående system och modifierade burar. Dessa nya system kan förbättra hönsens välfärd men är inte problemfria. De ställer krav på hönsen för att de på ett bra sätt ska kunna fungera i sin omgivning och en viktig aspekt för detta är hönsens uppfödningsmiljö.

En del av de beteenden som, om de inte kan utföras rätt, är orsaken till minskad välfärd hos hönsen är t ex ströbadning och användning av sittpinnar. Syftet med avhandlingen var därför att studera hur tidig tillgång till sittpinnar och strö påverkar hur hönsen senare i livet använder sittpinnar och utför sandbadning.

Resultaten visade att det finns ett samband mellan tvådimensionell spatial förmåga, när kycklingen befinner sig på ett plan, och tredimensionell spatial förmåga, när den också utnyttjar rummet på höjden, och mellan tidig användning av sittpinnar och att kycklingen rör sig över en större del av sin omgivning.

Fåglarna kunde ändra sitt sandbadningsbeteende beroende på om de kunde utföra det i strö eller inte. Alla höns var motiverade att få sandbada i torv som vuxna, oberoende av om de hade lärt sig att sandbada i torv eller inte. Det visar att hönor har ett stort behov av att få utföra "riktig" sandbadning och att sandbadning utan torv inte kan ersätta detta. ■

Mode. Medveten. 20 kr.

ROSA BANDET 2007
DESIGN LARS WALLIN

Ett litet band kan göra stor skillnad för cancerforskningen. Bär årets rosa band och känn dig lite extra vacker, både utanpå och inuti. Det finns att köpa hos APOTEKET, LINDEX, SCANDIC och ICA under oktober månad.

Vi tänker besegra cancer. Vill du vara med?

Rosa Bandet
Cancerfonden

Riskfaktorer för bovin mastit

Husdjursagronom Ann Nyman, Institutionen för kliniska vetenskaper, SLU, försvarade fredagen den 5 oktober sin avhandling för agronomie doktorsexamen med titeln "Epidemiological studies of risk factors for bovine mastitis". Opponent var Christine Fourichon, National Veterinary School, Nantes, Frankrike.

disputationer

Trots att juverhälsan, mätt i tankmjölkcelltal, i Sverige förbättrats under de senaste årtiondena har antalet kliniska mastiter legat relativt oförändrat. Forskning har dessutom visat att förstakalvare är minst lika mycket drabbade av juverhälsostörningar i tidig laktation som äldre kor. Man har också visat att kor som drabbas av klinisk mastit eller som har höga celltal i tidig laktation löper en högre risk för återkommande mastiter, minskad mjölkavkastning och kvarstående höga celltal under laktationen. En förklaring till att förstakalvarna drabbas så ofta i tidig laktation kan vara den stora omställningen i samband med kalvning. Kor som kalvar för första gången kommer oftast från en annan inhysning, har utfodrats annorlunda och har aldrig tidigare producerat mjölk eller mjölkats. Något som också skiljer förstakalvarna från äldre kor är att de förutom behovet av energi, protein och andra näringsämnen för underhåll och mjölkproduktion, även behöver näring för tillväxt då de fortfarande växer.

Syftet med avhandlingen var att finna faktorer, både på besättnings- och konivå, som påverkar risken för mastit, för att förbättra juverhälsoläget och minska onödig/överdriven antibiotikaanvändning i svenska mjölkkobesättningar.

Resultaten från de olika studierna tyder på att det finns samband mellan foderhygien och juverhälsa, både på besättnings- och konivå. Ett foder med sämre hygienisk kvalitet kan innehålla mykotoxiner som negativt inverkar på immunförsvaret och på så sätt ökar risken för mastit. Dessutom är ett foder med sämre hygien mindre smakligt och har sämre näringsinnehåll. Detta kan leda till ökad risk för metaboliska störningar, som i sin tur är negativt för immunförsvaret och kan öka risken för juverhälsostörningar. Resultaten tyder även på att mängden kraftfoder som ges till kon i olika perioder kan påverka juverhälsan. Resultaten är emellertid något motsägelsefulla och studier där kraftfoderutfodringens påverkan på juverhälsan undersöks mer grundligt behövs. ■

VETERINÄRKONGRESSEN 2007
i nya lokaler. Se annons sid 26.

SweVet PIAB
Snabbare. Enklare. Smartare.

Som djurklinikens bästa vän tycker vi att det ska löna sig att vara en trogen kund.
Se hur enkelt det är att handla hos oss på hemsidan, eller ring så berättar vi mer om våra goda villkor för trogna kunder!

Trogen vinner!

SweVet Piab AB
Tel 0416-25825
Fax 0416-25831
info@swevet.se
www.swevet.se

WWW.JUSTW.COM / 2007

Laboratoriediagnostik av Brachyspira-arter

Veterinär Therese Råsbäck, Institutionen för kliniska vetenskaper, SLU, försvarade fredagen den 14 september sin avhandling för veterinärmedicine doktorsexamen med titeln: "Laboratory diagnostics of Brachyspira species". Opponent var associate professor Thad B Stanton, United States Department of Agriculture, USA.

disputationer

Intestinala spiroketer av bakteriesläktet *Brachyspira* är en vanlig orsak till diarré och dödsfall hos gris. *Brachyspira*-arter kan även påvisas hos andra djurslag, inklusive människan. *Brachyspira*-släktet utgör en grupp syretoleranta, anaeroba bakterier som växer långsamt och svärmande med svag eller stark hemolys. Den mest dramatiska sjukdomen hos gris som bakterier inom detta släkte kan orsaka är svindysenteri, som orsakas av den starkt hemolyserande *B hyodysenteriae*. En annan starkt hemolyserande spiroket är *Brachyspira suanatina* som beskrivs för första gången i avhandlingen och som hos gris också orsakar en dysenteriliknande diarré. En mildare form av *Brachyspira*-orsakad diarré hos gris är spiroketal diarré eller intestinal spiroketos, vilken orsakas av den svagt hemolyserande *B pilosicoli*. Från gris kan även svagt hemolyserande *B innocens*, *B intermedia* och *B murdochii* isoleras, vilka inte anses vara sjukdomsframkallande.

Av Sveriges grisbesättningar uppskattas cirka fyra procent vara infekterade med *B hyodysenteriae* och 30 procent med *B pilosicoli*. Syftet med avhandlingen var att utvärdera diagnostik och utveckla molekylärbiologiska metoder för påvisande och identifiering av bakterier inom *Brachyspira*-släktet.

Jämförelser mellan olika molekylärbiologiska metoder och traditionell diagnostik visar att vissa DNA-baserade metoder inte är tillförlitliga för klassificering av alla *Brachyspira*-arter. De atypiska isolaten, som även fanns hos gräsand, visade sig vara sjukdomsframkallande hos gris. En ny art, *B suanatina*, föreslogs, vilken kräver odling i kombination med PCR (polymerase chain reaction) för identifiering. Sammanfattningsvis bör odling och biokemiska tester användas tillsammans med minst en DNA-baserad metod för en säker och tillförlitlig laboratoriediagnostik av släktet *Brachyspira*. ■

läkemedel

Meddelande om läkemedel

Excenel vet, *ceftiofur,* pulver till injektionsvätska: 1 g injektionsflaska som drogs in den 1 juni i år tillhandahålls åter fr o m 15 oktober 2007.

Ytterligare information fås av produktchef Johanna Zingmark, Orion Pharma Animal Health, tel: 08-623 64 40.

Bättre djurskydd med färre regler?

Den 13 september fattade regeringen beslut om att ge Jordbruksverket i uppdrag att utreda hur djurskyddet kan bli bättre och mer effektivt. Jordbruksverket ska utreda om djurskyddet kan fokusera mer på hur djuren mår, och mindre på detaljregler.

– Vi måste ha en djurskyddslag som ser till att djuren är friska och mår bra. Dagens lag är alltför detaljinriktad och tar inte tillräcklig hänsyn till helheten, utan lägger alldeles för stor tyngd vid decibel- och centimeterregleringar, hävdar jordbruksminister Eskil Erlandsson i ett pressmeddelande.

– Min erfarenhet är att de allra flesta djurägare vill att deras djur ska må bra, och de tar också väl hand om dem. Därför ber jag nu Jordbruksverket se över om det går att utarbeta parametrar för djurens välfärd, säger Eskil Erlandsson.

Många lantbrukare deltar redan nu i djuromsorgsprogram, oftast kopplade till särskilda branschorganisationer. Därför ingår det i uppdraget att se hur djuromsorgsprogram kan användas för att stärka djurens välfärd. Författningsförslag och analys avseende överlämnande av uppgifter som innebär myndighetsutövning till enskilda organisationer ska redovisas senast den 15 februari 2008. Uppdraget ska slutredovisas senast den 30 oktober 2008.

Ökat fokus på hästtandvård

Sedan två och ett halvt år pågår i SVS hästsektion ett initiativärende i ämnet hästtandvård. Målet är att öka veterinärkårens kunskaper i ämnet och erbjuda hästägare bra undersökningar och behandlingar. I SLUs regi har sedan våren 2005 ett drygt 100-tal veterinärer redan påbörjat en hästtandvårdsutbildning i tre steg. Utbildningen är både teoretisk och praktisk enligt en fastställd kursplan, och ska avslutas med en certifiering.

Intresset kring tandfrågor har ökat mycket hos hästägarna. Nya aktörer av mycket olika bakgrund och med varierande kunskaper har gjort entré på marknaden. Frågan om ansvar vid medicinering med t ex sedativa och övriga djurskyddsaspekter vid tandbehandling har aktualiserats. Hästägarens djurskyddsansvar när behandling genomförs utan veterinär medverkan är okänt av många.

Hästsektionen anser att veterinär medverkan är mycket viktig vid hästtandvård, för att med expertis och helhetsbild/överblick säkra hästens sundhet och välbefinnande. Ansvariga för initiativärendet och kontaktpersoner i frågan är Karin Alexandersson, Färjestad, Anita Ekmann, Mantorp, Carl-Fredrik Gauffin, Hallands Djursjukhus, Torbjörn Lundström, Norrköping och Gunnar Wallgren, Strömsholm.

FVF

företagande veterinärers förening

HÖSTMÖTE

i samband med Veterinärkongressen
torsdagen den 8 november 2007, kl 17.00
i sal Fålhagen, Atrium Konferens
Dragarbrunnsgatan 46, Uppsala

Vad får du för pengarna?

FVFs remissvar på veterinärutredningen.
FVFs roll inom SVF.
Fortsatt avtal med Företagarna?

Låt dig informeras – kom och diskutera!

Välkommen!
Styrelsen

PVF

Privatpraktiserande Veterinärers Förening

Kallelse till

Extra årsmöte

i samband med Veterinärkongressen
torsdagen den 8 november 2007, kl 16.45
i sal Fålhagen, Atrium Konferens
Dragarbrunnsgatan 46, Uppsala

Avsikten med mötet är att formellt och slutgiltigt lägga ner PVF. För detta krävs beslut på två på varandra följande årsmöten. Under PVFs ordinarie årsmöte den 5 maj 2007 togs ett sådant beslut. Vidare gjordes en stadgeändring så att beslut om nedläggelse gäller även när det tas vid extra årsmöte.

1. Mötets öppnande, upprop och justering av röstlängd
2. Val av mötesordförande och sekreterare
3. Mötets stadgeenliga utlysande
4. Fastställande av föredragningslista
5. Val av justeringsmän tillika rösträknare
6. Föreningens upphörande
7. Mötet avslutas

Styrelsen

Ansvarsärende

Oskicklighet vid behandling och intygsskrivning avseende häst

Länsstyrelsen i aktuellt län anmälde veterinär XX för prövning av eventuell oskicklighet vid behandling och intygsskrivning rörande en häst. XX bemötte inte anmälan.

ansvarsärende

LÄNSSTYRELSENS ANFÖRANDE

Länsstyrelsen ville ha prövat om XX varit oskicklig vid behandling och intygsskrivning avseende en häst. Länsstyrelsen ansåg att XX fördröjt avgörandet av ett djurskyddsärende avseende hästen och underblåst djurägarens ovilja att låta avliva hästen, och därmed förlängt hästens lidande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i aktuell kommun förelade med stöd av djurskyddslagen två djurägare att låta utreda sin 18-åriga hästs hälta på en klinik med tillgång till röntgen och ultraljud, eller i hemmastallet om det var möjligt att där genomföra undersökning för att fastställa en diagnos. Miljöskyddskontoret tog därför med sig veterinär AA som undersökte hästen och skrev ett veterinärintyg.

I intyget angavs bland annat att hästen led av en skada i höger frambens karpalled. Skadan var av kronisk karaktär och hade troligen förelegat en längre tid. Det var troligt att skadan under sjukdomsperiodens gång inneburit ett fysiskt lidande för hästen även om det i dagsläget var svårt att bedöma graden av smärta. Skadans utveckling och därmed även prognosen hade troligen påverkats negativt av ägarens underlåtenhet att i tid ge hästen veterinärvård. På grund av skadans kroniska karaktär skulle hästen aldrig kunna användas som ridhäst. Risken för ytterligare skador ansåg AA vara stor på grund av hästens nedsatta rörelseförmåga och det faktum att den var hingst med livligt temperament. Hästen borde snarast undersökas vidare med avseende på karpalledsskadan och muskelatrofin i bogbladsmuskulaturen. Undersökningen borde ske på klinik med tillgång till bland annat röntgen och ultraljud för att ytterligare stödja den kliniska bedömningen. Om inte denna åtgärd vidtogs rekommenderade AA avlivning av hästen.

På uppdrag av hästens ägare skrev veterinär XX därefter två intyg ca en respektive två månader efter den första undersökningen. I det första intyget angav XX att han undersökt hästen, vars höger karpus var kraftigt förstorad. XX utförde en hältundersökning med fokus på höger framben. Vare sig vid böj- eller palpationsprovokation kunde någon smärtreaktion eller ökad hälta noteras. Hästen var tre grader halt i skritt och trav på böjt och oböjt ben. Höger karpus var kraftigt förstorad och hade minimal böjbarhet. Bogmuskulaturen på samma ben uppvisade måttlig atrofi. Övriga ben var utan anmärkning och uppvisade torra fina ledavdelningar, senskidor och bursor. Efter en diagnostisk injektion med 10 ml Finadyne intravenöst sågs ingen förändring av hältan. Hästen såg allmänt välmående ut. Bedömning: Hästens kroniska skada i höger karpus uteslöt framtida ridning. Muskelatrofin i bogen var troligen resultatet av en mjukdelsskada uppkommen på grund av hästens orörlighet.

Frågan XX ställde sig var: Hade hästen ont? Tre saker talade emot detta: 1) Ingen smärtreaktion eller ökad hälta kunde provoceras fram. 2) Man såg ingen svullnad i något annat ben, vilket man ofta ser när hästen avlastar det skadade benet. 3) Smärtstillande medel påverkade inte graden av hälta.

Röntgen och ultraljudsundersökning hade enligt XX i detta fall enbart akademiskt intresse. Att transportera en 18-årig hingst som aldrig varit från gården och som dessutom hade en kronisk rörelsenedsättning kunde i bästa fall betecknas som vansinne, i sämsta fall som djurplågeri. Det enda av betydelse i detta fall var hur hästens hälta och muskulatur utvecklades under en rimlig observationsperiod hemma på gården. En av djurägarna arbetade flera timmar varje dag med hästens leder och muskulatur via stretching, muskelstimulerande apparatur, massage och promenader. Denna egenvård kombinerad med professionell assistans och avstämning av veterinär borde enligt XX tillgodose djurskyddet men även ge hästen en chans att uppnå största möjliga funktion.

Veterinär AA fick tillfälle att yttra sig över XX:s intyg och fann inte anledning att ändra den bedömning hon tidigare gjort.

SPECIALISTVETERINÄRENS UTLÅTANDE

XX:s och AA:s intyg skickades till Länsstyrelsen för rådgivning. Länsstyrelsen anlitade en specialistveterinär för en opartisk bedömning. Detta ledde i sin tur fram till att miljöskyddskontoret förelade om röntgenundersökning av hästen.

Specialistveterinären undersökte inte hästen utan uttalade sig utifrån information i intygen. Hästen uppvisade, enligt

båda intygsskrivarna, på höger framben en kraftig rörelsestörning (3- respektive 4-gradig hälta på en femgradig skala), atrofierad bogmuskulatur samt en svullen karpalled med minimal böjlighet. Enligt hans uppfattning var alla dessa symtom allvarliga och tydde på en kraftig skada. Om symtomen förelegat länge utan att en ordentlig undersökning gjorts av vad som orsakade dem, var det allvarligt och inte förenligt med god djurhållning. För att en korrekt bedömning av prognosen skulle kunna göras och för att en till orsaken anpassad behandling (om sådan fanns) skulle kunna inledas, måste hästen undersökas. En sådan undersökning måste givetvis innefatta en röntgenundersökning. Den kraftiga hälta och ledansvällning som beskrevs i intygen hade mycket väl kunnat orsakas av t ex en fraktur i framknät, en deformerande artros, en ligamentskada osv. Att inleda någon form av behandling innan en fraktur uteslutits och en så säker diagnos som möjligt ställts ansåg specialistveterinären vara ett allvarligt fel. Om korrekt behandling fördröjts eller om fel behandling sattes in kunde hästen orsakas onödigt lidande. Specialistveterinären ansåg därför att hästen på ett korrekt sätt snarast borde köras till närmaste hästklinik för röntgenundersökning. Endast mycket speciella omständigheter skulle kunna göra en sådan transport omöjlig.

XX beskrev i sitt intyg att hästen såg allmänt välmående ut och nämnde tre saker som talade mot att hästen hade ont samt beskrev hur hästen dagligen stretchades och promenerades. Specialistveterinären fann inget i XX:s eller i AA:s intyg som talade mot en transport av hästen. XX:s negativa inställning till en transport av hästen var svår att förstå om det inte fanns ytterligare, i intyget icke nämnda, speciella orsaker. Slutligen tillades att SVS Hästsektion vid ett etikmöte för Sveriges hästveterinärer diskuterade hållande av kroniskt sjuka hästar, vilket senare utmynnade i en norm som lyder: ”Hållande av hästar med smärtutlöst kronisk hälta över 1 grad i skritt och 2 grader i trav är ej förenligt med god djuromsorg.”

DJURÄGARNAS ÖVERKLAGANDE

Miljöskyddskontorets föreläggande överklagades till Länsstyrelsen av djurägarna. Till överklagandet bifogades ett yttrande från XX i vilket angavs att XX vid två återbesök hos djurägarna hade utfört klinisk undersökning och utvärdering av behandlingsresultat på hästen. Vid det första återbesöket uppvisade hästen ungefär samma grad av hälta i både trav och skritt som vid XX inledande undersökning. Rörligheten i bogen var däremot klart förbättrad. Vid den andra undersökningen var hältan nere i 1 grad ➤

Den 7 november kl 17–19

ÅRSMÖTE i Slottsbiografen, Uppsala

Sveriges Veterinärförbunds medlemmar kallas till årsmöte som går av stapeln i Uppsala direkt före Veterinärkongressens ”get-together-party” på Stockholms Nation, och bara ett stenkast därifrån.

Tid: Onsdagen den 7 november, kl 17–19

Plats: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6, Uppsala (cirka 100 meter från lokalen för Veterinärkongressens ”get-together-party”)

Ni som inte haft möjlighet att komma tidigare år – passa på nu att i samband med årsmötet titta på denna kulturhistoriska lokal som är en av landets äldsta bevarade biografer. Det var här som Ingmar Bergman fick sina tidigaste intryck av film genom de matinéföreställningar han besökte som barn.

Några av punkterna vid årsmötet:

- Presentation av kandidaterna till förbundsstyrelsen och ordförande i SVS med möjlighet att ställa frågor om hur de vill påverka veterinärförbundets verksamhet
- Kungörelse av kandidaterna till fullmäktigevalet
- Val av förbundets valberedning

Vid årsmötet hålls också parentation.

Vi räknar med stor uppslutning när årsmötet nu enligt fullmäktiges önskan har återinförts!

Välkomna!
Förbundsstyrelsen

i skritt och 1,5–2 grader i trav. Efter 20 minuters promenad rörde sig hästen bitvis ohalt. Ömheten i vänster bakkota var klart mindre. Sjukgymnastiken hade gett tydliga resultat, bogmuskulaturen kändes mjukare och hela höger framben var rörligare. Efter dessa båda kontroller stod XX ytterligare stärkt i sin ursprungliga uppfattning att nackdelarna med en transport till klinik uppvägde de eventuella fördelarna. Vid genomläsning av specialistveterinärens kommentar fick XX misstanken att specialistveterinären inte hade fått bakgrunden och anamnesen till skadan helt klar för sig. Specialistveterinären citerade vidare Hästsektionens norm om hållande av kroniskt sjuka hästar. Där talas det om en smärtutlöst hälta om 1 grad i skritt, 2 grader i trav. XX kunde bara konstatera att Hästsektionen i detta fall tolererade mer än vad han gjorde. Det viktiga i fallet var enligt XX att avgöra graden av smärta. XX kände sig helt trygg i sin slutsats att hästens hälta var mekanisk och till mycket liten eller ingen del alls smärtutlöst.

Specialistveterinären inkom sedermera med ett röntgenutlåtande och Länsstyrelsen konstaterar att Miljö- och hälsoskyddsnämndens föreläggande avseende undersökning och röntgenundersökning av hästens framknä varit nödvändig.

VETERINÄREN VÄGRADE YTTRA SIG

Veterinär XX uppmanades att yttra sig över anmälan men hördes inte av.

Nämnden förelade i en första skrivelse XX att yttra sig över anmälan och bifogade delgivningskvitto, vilket inte returnerades. Två månader senare skickades en påminnelse om föreläggandet med mottagningsbevis men detta löstes inte heller ut. Ytterligare en gång sändes handlingarna och inte heller denna gång löstes försändelsen ut. Dåvarande ordföranden ringde drygt fem månader efter det första utskicket upp XX som då lovade att lösa ut försändelsen, varför den ytterligare en gång skickades med mottagningsbevis. Inte heller denna försändelse löstes ut. Efter ytterligare 1,5 månader skickades handlingarna med stämningsmannadelgivning till Polismyndigheten. XX mottog härigenom handlingarna med föreläggande att yttra sig. Efter detta hördes han inte av.

JORDBRUKSVERKETS YTTRANDE

Statens jordbruksverk yttrade sig i egenskap av tillsynsmyndighet och ansåg att veterinär XX agerat försumligt i sin yrkesutövning. Verket ansåg att den sedan flera år svårt skadade hästen borde ha fått en tydligare diagnos innan beslut om behandling togs. Genom den långdragna hanteringen och försöken med huvudsakligen konservativ behandling

Noromectin

Effektiva och säkra avmaskningsmedel innehållande ivermectin till låga priser!

Priser och förpackningar:
Apotekets prislista oktober 2007 (kr).

NYHET! Nu till 700 kg häst.
Pasta oral, 18,7 mg/g till häst

Förpackning	Pris
1 x 7,49 Receptfri	98,50
2 x 7,49 Receptfri	168,50 (84,25/st)
10 x	622 (62,20/st)
5 x 10 x	2727,50 (54,50/st)

Injektionslösning,
10 mg/ml till nöt, svin och ren

Förpackning	Pris
50 ml	201 (4,20/ml)
250 ml	450,50 (1,80/ml)
500 ml	813 (1,62/ml)
6 x 250 ml	2263 (1,50/ml)

Pour-On lösning,
5 mg/ml till nötkreatur

Förpackning	Pris
250 ml	195,50
1L	596,50
2,5L	1210,50

NYHET!
Oral lösning,
0,8 mg/ml till får

Förpackning	Pris
1L	233,50
2,5L	479

Jämför gärna priset innan Du skriver ut avmaskningsmedel. Det lönar sig!
Vår målsättning är att alltid erbjuda lägsta pris.

N-vet
LÄKEMEDEL

Telefon: 018 - 57 24 30 / 31, Fax: 018 - 57 24 32
E-post: info@n-vet.se, Hemsida: www.n-vet.se

har hästens lidande onödigtvis förlängts. Veterinärlegitimationen är en garanti för att veterinären har vissa kunskaper och arbetar enligt vetenskap och beprövad erfarenhet. Den som misstänker att en veterinär har gjort fel i sin yrkesutövning kan anmäla det till Veterinära ansvarsnämnden. En av förutsättningarna för prövningen är att parterna i ärendet kommer till tals. Att, som XX gjort, underlåta att svara innebär att prövningen inte kan bli fullständig. Anmälarens ord får stå oemotsagda och utan förklaring från veterinärens sida.

Legitimation som veterinär ska återkallas om veterinären visat grov oskicklighet vid utövandet av veterinäryrket eller på annat sätt visat sig vara uppenbart olämplig att utöva yrket. Jordbruksverket ser mycket allvarligt på att inte veterinären inkommit med ett yttrande. Upprepade förseelser av det här slaget kan tyda på olämplighet att utöva veterinäryrket.

ANSVARSNÄMNDENS BEDÖMNING

Nämnden delade den bedömning som framförts av såväl Länsstyrelsen som Jordbruksverket att veterinär XX genom sitt agerande förlängt hästens lidande genom att motarbeta vidare diagnostisering.

Än allvarligare såg nämnden på att XX underlåtit att svara på nämndens föreläggande att inkomma med yttrande. Genom sitt agerande har XX enligt Ansvarsnämndens mening gjort sig skyldig till försummelse för vilken han inte kan undgå ansvar. Ansvarsnämnden tilldelade XX en disciplinpåföljd i form av en varning för att han åsidosatt sina skyldigheter i sin veterinära yrkesutövning.

JOHAN BECK-FRIIS

MÄLAREN SMÅDJURSKLINIK
www.malarensmadjur.se

HÖSTVIKARIE 2007

Vi söker en semestervikarie på deltid i november, då en av våra veterinärer har semester.

Mälaren Smådjursklinik är en nyöppnad, välutrustad klinik som ligger mellan Sigtuna/Märsta och Uppsala.

Vi söker dig som har erfarenhet från smådjurssjukvård, gärna med kunskaper i kirurgi och som kan jobba självständigt.

Förfrågningar och information:
Personalansvarig Anneli Rydén
070-766 73 62
anneli@malarensmadjur.se

Veterinär Görel Nyman
070-344 12 26

bokanmälan

Djurvänskaper i ljuset av den nya biologin

Det är svårt att inte sträckläsa denna ovanliga djurbok där författaren Evelyn Sokolowski har skapat en finstämd balans mellan å ena sidan vår kärlek till djur – på djurens villkor – och å andra sidan djurens beteende ur en vetenskaplig synvinkel.

FAKTA

DJURVÄNSKAPER I LJUSET AV DEN NYA BIOLOGIN

FÖRFATTARE: Evelyn Sokolowski.

FÖRLAG: Bokförlaget Atlantis AB (2007).

ANTAL SIDOR: 195.

PRIS: Ca 150 kronor.

ISBN-NUMMER: 978-91-7353-167-2.

Boken består av tolv fristående kapitel där några rubriker är ”Djuretik – i skärningspunkten mellan ’vi’ och ’dem’”, ”En liten Mouli-Mo”, ”Selma Lagerlöf och våra älgar” och ”Problem och paradoxer”. Det är självupplevda berättelser, om samspelet mellan djur och människa som man blir både rörd och lycklig av att läsa. Berättelser, där man – om man någon gång haft en längre erfarenhet av ett djur, vilt eller tamt – får förnimma igenkännandets glädje. Berättelser, där hon betonar vikten av att inte förmänskliga djur utan att istället ha en sund evolutionsbiologisk syn. Sokolowski gör kloka reflexioner och iakttagelser som aldrig riskerar att bli flummiga då hon inte är sen med att ge intressanta referenser till författare och forskare som haft liknande erfarenheter.

PORTEN TILL DJURENS VÄRLD

Evelyn Sokolowski kom till Sverige med sina föräldrar från den dåvarande Fria Staden Danzig 1939. Den dagliga högläsningen ur *Nils Holgersson underbara resa genom Sverige* fick det nya ödsliga

landet med sina ändlösa skogar att framstå som mindre skrämmande och för henne kom den också att utgöra porten in till Djurens värld. När hon besökte Mårbacka för några år sedan konstaterade hon att boken om Nils Holgersson sorgligt nog inte längre finns att köpa i originalutåva men att den däremot finns på både tyska, franska och japanska.

BIDRAG TILL VETENSKAPLIG UNDERVISNING ELLER FORSKNING OM SJUKDOMAR HOS HUNDAR

THURE F OCH KARIN FORSBERGS STIFTELSE har till ändamål att främja vetenskaplig undervisning eller forskning om sjukdomar hos hundar. Medel delas ej ut till forskning, som innebär användning av försöksdjur.

Stiftelsens styrelse sammanträder i januari 2008 för fördelning av bidrag.

Ansökningar om bidrag skall vara stiftelsen tillhanda senast den 1 december 2007. Ansökningsformulär med anvisningar erhålles från stiftelsen och kan även erhållas från Agrias hemsida www.agria.se

Ansökningar ställes till

Thure F och Karin Forsbergs Stiftelse
c/o vice ordförande Astrid Hoppe
Åttondelen, Lagga, 755 98 UPPSALA
Telefon: 018-38 43 34

ENASTÅENDE STILIST

I hennes egen bok ges i kapitlet ”Vargkramare” (hon tar genast avstånd från ordet som sådant, som förknippas med fanatism och civil olydnad, utan syftar på att hon fått krama en varg i Kolmårdens varghägn) en efterlängtat nyanserad bild av det mytomspunna rovdjuret och en bakgrund till varför varghatet är så utbrett.

En återkommande tankegång som genomsyrar boken är att vi inte ska se på våra artfränder utifrån termen ”vi och dem”, utan hellre i ett förenande ”du och jag”. Som t ex i kapitlet om den lilla katten Mouli som flyttar in hos grannen när familjen fått en för henne alltigenom oönskad tillökning i form av schäfervalpen Gnista.

Författaren, vetenskapskvinnan och docenten i kärnfysik Evelyn Sokolowski är en enastående stilist med ett uttrycksfullt språk och lågmäld humor som gör boken till en fröjd att läsa. Det går så lätt att leva sig in i hennes bok att man kan känna Makrofagens mjuka päls under sina händer, doften av Candy och glädjen och ivern hos Malutki när det är dags för Hubertusjakt. Hon avslöjar även en lättsam poetisk förmåga i sin tolkning av dikten ”Leisure”, som belyser vikten av att stanna upp och uppskatta de små tingen i vår närmaste omgivning och vardag:

A poor life this, if full of care,
we have no time to stand and stare

Ett fattigt liv om plikters lag
ej låter oss stå still ett tag

YLVA NELSON
leg veterinär

LÄNSSTYRELSEN
I KRONOBERGS LÄN

Länsstyrelsen i Kronobergs län söker

biträdande länsveterinär

Mer information om tjänsten finns
på vår webbplats **www.g.lst.se**

VÄSTERORT
DJURSJUKHUS

VÄSTERORT DJURSJUKHUS i Stockholm söker

CHEFVETERINÄR

Vi är ett mellanstort djursjukhus i Spånga i västra Stockholm med drygt 14 000 besök per år. Vi är ett trivsamt gäng bestående av 6 veterinärer och 13 sköterskor. För oss är det viktigt med en arbetsplats där alla känner stort engagemang för djursjukvård, för kontakten med djuren och dess ägare samt för djursjukhusets utveckling.

Du som söker bör ha flera års erfarenhet, samt specialistkompetens i hundens och kattens sjukdomar. Förutom det kliniska arbetet, blir din roll att coacha våra kompetenta veterinärer i deras arbete och fortsatta utveckling, vara medicinskt ansvarig samt ingå i ledningsgruppen. Arbetstiden är 80–100%.

För mer information går det bra att kontakta vår VD Ingemar Alin, tel 070-549 34 23 eller mail ingemar.alin@vasterortdjursjukhus.se.

Välkommen med din ansökan per post, och senast 2007-11-16, till:
Ingemar Alin, Västerort Djursjukhus, Bromstensvägen 174, 163 55 Spånga

Besök oss gärna på vår webbplats www.vasterortdjursjukhus.se

Vilken är din diagnos? – Svar

SVAR OCH DISKUSSION

Diffus, granulomatös splenit med riklig intracellulär förekomst av syrafasta stavar/mykobakterios.

Mjältens normala vävnadsarkitektur, innefattande lymffolliklar (vit pulpa) och blodfyllda områden (röd pulpa) är närmast totalt destruerad. Ersättande den normala vävnaden ses massiv infiltration av stora, avrundade celler med rikliga mängder eosinofil cytoplasma och rund till något bönformad kärna, vilken ofta är polärt placerad i ena kanten av cellen, nära cellmembranet (Figur 4, gröna pilar). I vissa av cellerna förekommer små gulbruna pigmentgranulae, indikerande tidigare fagocytos av erytrocyter. Cellerna uppvisar viss utseendemässig variation, så kallad cytopleomorfism, och deras morfologi talar för att de är histiocyter/makrofager. I Ziehl-Neelsenfärgning, vilken används för påvisande av syrafasta bakterier, iakttas massiv intracellulär förekomst av rödrosa färgade stavar i de histiocytära cellerna (Figur 5, svarta pilar).

Sammantaget tyder den diffusa, granulomatösa reaktionen i mjälten, med rikliga mängder syrafasta stavar intracellulärt i makrofagerna, på en mykobakterieinfektion. Då syrafasta stavar påvisas med specialfärgning i fixerat vävnadsmaterial, krävs kompletterande mykobakterieodling från färsk vävnad för att definitivt fastställa etiologiskt agens. I det aktuella fallet visade odlingen växt av *Mycobacterium avium*, och slutdiagnosen fastställdes till disseminerad aviär tuberkulos.

Fall av mykobakterios är sällsynt förekommande hos hund, troligen till följd av att djurslaget har en hög naturlig resistens mot mykobakterieinfektioner. Då sjukdomen uppträder hos hund och andra karnivorer, ger den vanligen upphov till en diffus, granulomatös inflammation snarare är de ”klassiska” välavgränsade tuberklerna med förkalkningar och fibros som mykobakterieinfektioner, och framför allt tuberkulos, förknippas med hos flera andra djurslag. Inflammationens karaktär gör att organförändringarna såväl makro- som mikroskopiskt lätt förväxlas med tumörvävnad av främst icke-epitelialt ursprung, såsom lymfom och histiocytära sarkom. Intrycket av en neoplastisk process förstärks ytterligare av att de drabbade organen till följd av inflammationen ofta blir kraftigt förstorade. På grund av den makromorfologiska likheten mellan mykobakterieinfektioner och sarkom hos hund är det viktigt att man i tveksamma fall vid laparatomi inte enbart tar prov för formalinfixering och histopatologisk undersökning utan även säkrar färska vävnadsprover för bakteriologisk odling.

Symtombilden vid rapporterade fall av aviär tuberkulos hos hund domineras av diffusa gastrointestinala besvär, buksmärta, avmagring, anemi och påtaglig mjältförstoring. Förutom mjälten är, liksom hos den här beskrivna patienten, ofta kröslymfknutorna, levern och delar av tarmen involverade i den inflammatoriska processen. Smittan vid aviär mykobakterios hos hund misstänks vara alimentär, och kan komma från kontaminerad jord eller vatten. *Mycobacterium avium*-infektioner har zoonotisk potential. Risken för smitta är dock liten hos immunkompetenta människor.

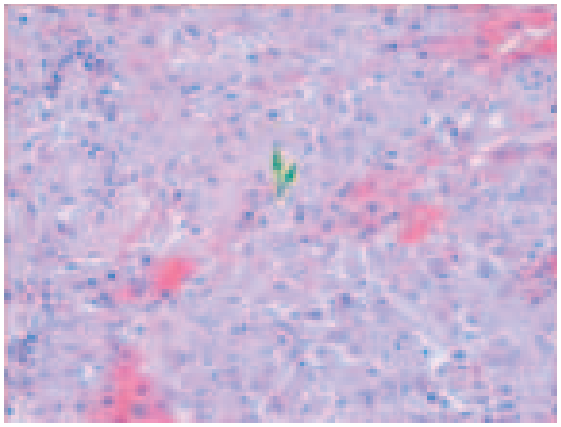

Figur 4. *Diffus granulomatös splenit. Bilden visar diffus infiltration av stora, avrundade, histiocyter/makrofager med rikliga mängder ljust eosinofil cytoplasma och rund till något bönformad, polärt förskjuten kärna (gröna pilar). HE-färgning, förstoring cirka 100 gånger.*

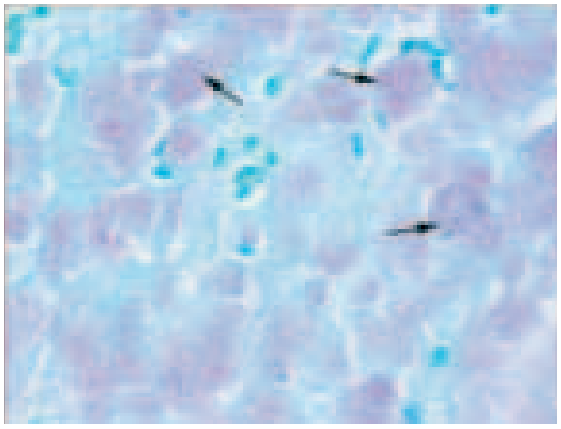

Figur 5. *Bilden visar massiv förekomst av rödrosa färgade stavformiga bakterier (syrafasta stavar) i makrofagernas cytoplasma (svarta pilar). Ziehl-Neelsenfärgning, förstoring cirka 250 gånger.*

kongresser & kurser

Svenska

Nya

21–23/11 -07. The Nordic Poultry Conference 2007 arrangeras i Uppsala av Svenska Ägg och Svensk Fågel. Info: SFS-Svenska Ägg, att: Elisabeth Secher, tel: 018-34 62 54, fax: 018-34 62 53, elisabeth@secher.pp.se

Tidigare publicerade

10/4–30/11 -07. ESAVS kursprogram för "Advanced Veterinary Studies" och "Excellence in Veterinary Therapy" under 2007, Sverige, Europa och Asien. Info: www.esavs.org. (SVT 1/07)

18/10 -07. Symposium: Med blicken riktad på hästinfluensa, Jägersro. Arr: Intervet AB. (SVT 10/07)

19/10 -07. Grundkurs i Ögonsjukdomar, Hudiksvall. Arr: Svenska Djursjukhusföreningen Utbildning AB (SVT 8–9/07)

24/10 -07. Förekomst, betydelse och behandling av coccidier hos svin, nöt och får, Skara. Arr: Bayer HealthCare. (SVT 12/07)

8–9/11 07. Veterinärkongressen 2007, Atrium Konferens i Uppsala. Arr: Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap och Sveriges Veterinärförbund. (SVT 4/07, SVT 12/07)

8–10/11 -07. Kurs i Wet Lab – Neurokirurgi, Halmstad. Arr: Jennyhill's Veterinärvård och Hästverksamhet i samarbete med Accesia AB. (SVT 6/07)

14–16/11 -07. Kurs i Anestesiologi hund och katt, Knivsta. Arr: Svenska Djursjukhusföreningen Utbildning AB (SVT 8–9/07)

23–24/11 -07. Kurs i Dermatologi, steg 1, Knivsta. Arr: Svenska Djursjukhusföreningen Utbildning AB (SVT 8–9/07)

23–24/11 -07. Kurs i Blodtrycksmätning inom smådjursmedicinen, Göteborg. Arr: Svenska Djursjukhusföreningen Utbildning AB. (SVT 8–9/07)

23–24/11 -07. Kurs i Diagnosis and treat- ➤

Med kunden i centrum är det viktigt för oss att våra medarbetare är kompetenta och engagerade. Vår breda verksamhet ger dig tillgång till kunniga kollegor, ett omväxlande och intressant arbete, modern utrustning och en kontinuerlig kompetensutveckling.

Jobb som distriktsveterinär

En anställning med placering i Roma – 100 % med start enligt överenskommelse

Veterinärstationen på Gotland är centralt belägen och har idag en bemanning av fem veterinärer och en assistent. Vi har nu möjlighet att utöka bemanningen. Ön har procentuellt sett landets största andel av befolkningen som får sin försörjning inom lantbrukssektorn och detta avspeglar sig också i stationens verksamhet. Distriktsveterinärerna på Gotland söker nu en veterinär med intresse av att arbeta på vår station med blandad praktik och goda möjligheter att få utvecklas inom sitt eget intresseområde, främst inom smådjurspraktiken. Ta chansen att bli en del av en arbetsplats med en växande kundkrets och goda intäkter.

Tjänsten som distriktsveterinär innefattar även beredskapstjänstgöring. Vi fäster stor vikt vid datorvana, god samarbetsförmåga och personlig lämplighet. Svensk veterinärlegitimation och B-körkort är ett krav.

Gå gärna in på kommunens webbplats för mer informationen (www.gotland.se).

Vi eftersträvar mångfald bland personalen avseende ålder, kön och kulturell bakgrund.

Frågor kring tjänsten?
Ring Peder Jacobsson, stationschef i Roma, tfn 0498-22 22 27 eller 070-323 27 95.

Har du frågor kring anställningsvillkor är du välkommen att ringa Distriktsveterinärenheten, Anders Andersson, tfn 036-15 58 27 eller Lotta Tinghammar, tfn 036-15 58 36.

Välkommen med din ansökan, märkt med **dnr 06-9104/07**, och en tydlig meritförteckning till Jordbruksverket@sjv.se eller via vanlig postgång till Jordbruksverket, 551 82 Jönköping, **senast den 30 oktober 2007.**

Distriktsveterinärerna är en del av Jordbruksverket. I det statliga uppdraget ingår att dygnet runt finnas tillgängliga för våra kunder och att med kompetens och engagemang verka för ett gott smitt- och djurskydd. Vi arbetar rikstäckande, finns på 100 platser, har 350 anställda och omsätter 400 miljoner kronor per år. Vi är även officiella veterinärer.

Distriktsveterinärerna

JORDBRUKS VERKET

MENT OF NON-INFLAMMATORY ALOPECIA IN DOGS. DERMATOSES OF THE NAILS AND THE NOSE IN DOGS, Lund. Arr: SPUV. (SVT 10/07, annons SVT 12/07)

23–24/11 -07. 1ST NOVOS SYMPOSIUM, Helsingborg. Arr: Nordic Veterinary Orthopaedic Society. (SVT 6/07)

24–25/11 -07. DELKURS 3 I HÄSTTANDVÅRD, Klinikcentrum, SLU, Uppsala. Arr: Avd f kirurgi och medicin, stordjur, Inst f kliniska vetenskaper, SLU. (SVT 5/07)

3–4/12 -07. KURS I LAPAROSKOPI, DIAGNOSTIK OCH KIRURGI PÅ HUND. Arr: RGB Education, Djurdoktorn i Östergötland AB, Scandivet och Karl Storz. (SVT 10/07)

4–5/12 -07. KURS I RÖNTGENDIAGNOSTIK, Göteborg. Arr: Svenska Djursjukhusföreningen Utbildning AB (SVT 8–9/07)

NORSHOLMS DJURVÅRDSCENTER AB

Norsholms Djursjukhus

Kneippens Veterinärpraktik

söker

Smådjursveterinär

Norsholms Djurvårdscenter AB omfattar driften av djursjukhuset i Norsholm, Norsholms Hundrehab och Kneippens Veterinärpraktik i Norrköping. Här bedrivs en komplett smådjurssjukvård och friskvård/rehabilitering av hund och katt. Bolaget sysselsätter 6 veterinärer och totalt 16 djursjukvårdare och omsätter ca 12 miljoner kronor årligen. Antalet patienter är ca 8 000–12 000 per år. Vi bedriver en begränsad jour- och beredskapsverksamhet under helgerna.

Vi satsar på vidareutbildning och utveckling av personal och verksamhet och djursjukhuset är certifierat för speciallistutbildning av veterinärer i sjukdomar på hund och katt. Vi är ett väl sammansvetsat gäng som nu saknar en veterinär med stort intresse för smådjurssjukvård och djurägarkontakter. Tjänsten är initialt en vikariatanställning på 100 % under 12 månader men kan med stor sannolikhet övergå i en tillsvidareanställning, då verksamheten utvidgas successivt. Specialistutbildning är en merit men finns intresse finns det även möjlighet till fortbildning i densamma.

Tjänsten kan tillträdas omgående eller senast till början av 2008.

Välkommen in med Din anmälan med medföljande meritförteckning till:

Norsholms Djurvårdscenter AB
Biskop Henriks väg 6
610 21 Norsholm

Vid förfrågningar och information kontaktar Du klinikchef Arne Adolfsson eller klinikveterinär Rebecka Frey på tel: 011-36 85 85.
Hemsida: www.norsholmsdjursjukhus.com

31/1–1/2 -08. KURS I KIROPRAKTIK OCH FYSIOTERAPI I DEN KLINISKA HÄSTSJUKVÅRDEN, Åre. Arr: SVS Hästsektion. (SVT 12/07)

INTERNATIONELLA

Fler internationella kurser hittar Du på Vet Agendas hemsida: www.vetagenda.com och på British Small Animal Veterinary Associations hemsida: www.bsava.com

Nya

15/9 -07. 10TH ANNUAL SCIENTIFIC MEETING OF THE VETERINARY WOUND HEALING ASSOCIATION arrangeras i Berlin, Tyskland på temat Modern wound management healing at the cutting edge.
Info: Hans Broström, Inst f kliniska vetenskaper, Avd f kirurgi och medicin, SLU, Box 7054, 750 07 Uppsala, tel: 018-67 13 57, hans.brostrom@kv.slu.se

15–18/9 -07. 53RD ANNUAL CONGRESS OF THE GERMAN SMALL ANIMAL VETERINARY ASSOCIATION anordnas i Berlin, Tyskland.
Info: KongressFORUM, Bourtscheidstrasse 15a, D-50354 Huerth, Tyskland.
Tel: +49/2233/966709, fax: +49/2233/966782, info@kongress-forum.de, www.kongress-forum.de

Tidigare publicerade

10/4–30/11 -07. ESAVS KURSPROGRAM FÖR "ADVANCED VETERINARY STUDIES" OCH "EXCELLENCE IN VETERINARY THERAPY" UNDER 2007, Sverige, Europa och Asien.
Info: www.esavs.org.
(SVT 1/07)

20–24/10 -07. KURS I NEUROLOGY I, Bern, Schweiz. (SVT 16/06)

23–25/10 -07. INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ANIMAL GENOMICS FOR ANIMAL HEALTH, Paris, Frankrike.
(SVT 12/07)

31/10–2/11 -07. THE 9TH INTERNATIONAL COMPANION ANIMAL WELFARE CONFERENCE (ICAWC), Berlin, Tyskland.
(SVT 10/07)

31/10–4/11 -07. Kurs i Veterinary Chiropractic, Module II: Thoracolumbar, Sittensen, Tyskland. (SVT 10/07)

31/10–4/11 -07. Kurs i Ophthalmology and Internal Medicine – Excellence in Veterinary Therapy, Palma de Mallorca, Spanien. (SVT 16/06)

7–11/11 -07. Kurs i Veterinary Chiropractic, Module I: Cervical, i närheten av München, Tyskland. (SVT 11/07)

19–30/11 -07. Kurs i Internal Medicine III, Utrecht, Nederländerna. (SVT 16/06)

22–24/11 -07. BCVA Congress, Glasgow, Skottland (SVT 8–9/07)

5–9/12 -07. Kurs i Veterinary Chiropractic, Module II: TL, i närheten av München, Tyskland. (SVT 11/07)

12–16/12 -07. Kurs i Veterinary Chiropractic, Module III: Cervical, Sittensen, Tyskland. (SVT 10/07)

14–16/12 -07. Kurs i How to do Surgery Without Fear, Pakchong, Nakornratchisma, Thailand. (SVT 3/07)

26–27/1 -08. Advanced Magnetic Resonance Imaging for Horses, Bonn, Tyskland. (SVT 12/07)

28/1–1/2 -08. 10th Congress of World Equine Veterinary Association, Moskva, Ryssland. (SVT 10/07)

30/1–3/2 -08. Kurs i Veterinary Chiropractic, Module IV: Extremities,

Jobb som distriktsveterinär

Distriktsveterinäravdelningen söker nu veterinärer till följande stationer:

Flyinge – långtidsvikariat 100 % (dnr 06-9389/07)

Växjö – tillsvidare 100 % (dnr 06-9390/07/)

Skellefeå – långtidsvikariat 100 % (dnr 06-9391/07)

Norra Storsjön – långtidvikariat 100 % (dnr 06-9392/07)

Norra Storsjön – tillsvidare 100 % (dnr 06-9393/07)

Sollefteå – långtidsvikariat 100 % (dnr 06-9105/07)

Vilhelmina – tillsvidare 100 % (dnr 06-9394/07)

Roma – tillsvidare 100 % (dnr 06-9104/07)

Svalöv (Kågeröd/Röstånga)
– långtidsvikariat 75–100 % (dnr 06-9395/07)

Sunne – Utvecklingstjänst 100 % (dnr 06-9404/07)

Gamleby – tillsvidare – (dnr 06-9442/07)

Gamleby – långtidsvikariat 100 % (dnr 06-9443/07)

Fullständig annons finns på Internet där det även går att finna korttidsvikariat och eventuellt ytterligare lediga anställningar:
www.sjv.se

Sista ansökningsdag är 30 oktober 2007 om inget annat anges i annonsen.

Jordbruksverket 551 82 Jönköping tfn 036-15 50 00
e-post: jordbruksverket@sjv.se

Distriktsveterinärerna

JORDBRUKS VERKET

Sveriges lantbruksuniversitet

ledigförklarar anställning som

Universitetslektor i husdjurshygien

med placering i Skara vid Institutionen för husdjurens miljö och hälsa, Fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap.

Sista ansökningsdag är den 5 november 2007.
Fullständig annons finns på **personal.slu.se/jobb**.

➤ Sittensen, Tyskland. (SVT 10/07)

30/1–3/2 -08. Kurs i Veterinary Chiropractic, Module III: Sacropelvic, i närheten av München, Tyskland. (SVT 11/07)

4–5/2 -08. Equine Hoof Days, San José, Costa Rica. (SVT 12/07)

5–9/3 -08. Kurs i Veterinary Chiropractic, Module IV: Extremities, i närheten av München, Tyskland. (SVT 11/07)

12–16/3 -08. Kurs i Veterinary Chiropractic, Module V: Integrated, Sittensen, Tyskland. (SVT 10/07)

16–20/4 -08. Kurs i Veterinary Chiropractic, Module V: Integrated, i närheten av München, Tyskland. (SVT 11/07)

22–25/6 -08. 20th International Pig Veterinary Society Congress, Durban, Sydafrika. (SVT 11/07)

27–31/7 -08. World Veterinary Congress 2008, Vancouver, British Columbia, Kanada. (SVT 2/07)

20–25/8 -08. World Congress of WSAVA, Dublin, Irland. (SVT 7/06)

Sveriges lantbruksuniversitet

Institutionen för biomedicin och veterinär folkhälsovetenskap
Uppsala söker

Universitetsadjunkt

Tidsbegränsad anställning till och med 2008-06-30 vid Institutionen för BVF, avdelningen för bakteriologi och livsmedelssäkerhet.

Sista ansökningsdag är den 5 november 2007.
Fullständig annons finns på **personal.slu.se/jobb**

SVERIGES VETERINÄRFÖRBUND

FÖRBUNDSSTYRELSE

Ordförande	*Telefon bostad*
KARIN ÖSTENSSON	070-461 14 46
Vice ordförande	
ÅSA BERGQUIST	0418-66 21 62
ANDERS FORSLID	0413-55 32 20
MIKAELA HEIDRICH	070-540 93 17
PER JONSSON	0155-28 33 18
SUZANNE SANDQUIST	0480-551 81
ELÖD SZANTO	0501-101 68
MARGARETA WIDELL	018-31 50 28
PETER ZAFF	070-216 69 80

ANSTÄLLDA VETERINÄRERS FÖRENING – AVF

STYRELSE

Ordförande	*Telefon bostad*
HANS BOSTRÖM	070-347 85 55
Vice ordförande	
TORKEL EKMAN	018-38 44 11
Sekreterare	
URSULA WENNSTRÖM	070-942 62 58
Vice sekreterare	
ARJA KAUTTO	070-373 51 45
Kassör	
CHRISTER GYLLERUP	044-10 60 51
KAJSA GUSTAVSSON	070-924 56 86
LARS-ERIK STABERG	070-604 06 45

FÖRETAGANDE VETERINÄRERS FÖRENING – FVF

STYRELSE

Ordförande	*Telefon bostad*
LENNART GRANSTRÖM	070-642 36 23
Sekreterare	
ANNE BRUNBERG	070-668 77 16
Kassör	
JOHANNA ZWENSON	0705-22 04 90
Suppleant	
BJÖRN LINDEVALL	013-27 40 81

Tidigare riksföreningar inom Sveriges Veterinärförbund (DVF, BVF, SYVF, FVET, VIAT, FVVI, DaVF) ingår från 1 januari 2006 inte längre i förbundets organisation.

SVERIGES VETERINÄRMEDICINSKA SÄLLSKAP – SVS

KOLLEGIUM

Ordförande:
PER JONSSON

Vice ordförande:
BIRGITTA LARSSON

THERESE EDSTRÖM
KARIN GRANATH
THOMAS MANSKE
BENGT RONÉUS
BODIL STRÖM-HOLST

Sektioner inom Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap

FÖRSÖKSDJURSSEKTIONEN

Ordförande:
THERESE EDSTRÖM

Sekreterare
AINA MOE BÄCK

HUSDJURSSEKTIONEN:

Ordförande
THOMAS MANSKE

Sekreterare
ANNA HELMER

HÄSTSEKTIONEN

Ordförande
BENGT RONÉUS

Sekreterare
JOHAN BLIX

LIVSMEDELSSEKTIONEN

Ordförande
KARIN GRANATH

Sekreterare
NASERSHA ARZOOMAND

SMÅDJURSSEKTIONEN

Ordförande
BODIL STRÖM-HOLST

Sekreterare
LOTTA MÖLLER

Trollpacka i de värmländska skogarna

Det här var nog vid tidernas begynnelse och vem hade väl då sett en kvinnlig veterinär i femtiokilosklassen i den värmländska finnmarken?

Gröna-vågen-tider tror jag också att det var, för min syster köpte sig en markremsa vid Klarälven med litet uthus och tillhörande stuga där hon hyste sin engelska hippie till gitarrspelande man, några friköpta (livräddade) nakna värphöns å' två söta kossor. De spelade gitarr, mockade hos kossorna å' käkade ägg tills de tröttnade, skildes och sålde rubbet.

Fint, tänkte jag, "häst- och hundflicka från Stockholm som knappt sett en ko innan utbildningen men som på något egendomligt vis med stort intresse genomgått veterinärutbildningen och faktiskt blev legitimerad" och tog ett vikariat i Torsby. Mitt första! Och då kan jag hälsa på min syster – men var ligger Värmland???

Det löste sig och med gedigen bakgrundsinfo från Stutis med den huvudsakliga lärdomen i minnet "vänd alltid bilen så att du snabbt kan köra från gården" anträdde jag min resa till Torsby och dv (numera död – frid över hans minne) som hade panik eftersom han fått återbud från tidigare avtalad vikarie. Han stod med bilen packad och kanoten (?) på taket. Ändå hade jag anlänt en dag för tidigt med tanken att åka med honom en dag och göra mig bekant med trakten. Fint att du kom, sade han; här är nycklarna till huset! Gör dig hemmastadd. Hej och hå och iväg stack han med familj på semester.

Vad pratar man för språk i Värmland? Värmländska antar jag… Är det svenska?

Nästa morgon ringer telefonen; ringning av tjurar? Första resan! Nja, det var ju precis inget akut, men en resa ändå. Men, en sak som man förbisett att inhandla var dessa moderna fenomenala tjurringningstänger som då lanserades, men som var ack så dyra. "Behöver du något så leta bland mina grejor" hade kollegan sagt. Sagt och gjort, hittar en gammal tång. "OK, kommer."

Kommer, hittar gården – tror jag – frågar liten skinntorr gubbe: "Ska du ha tjurar ringade?", "Ja, vad vill du?","Jag är veterinären!", vänder bilen medan gubben vrider sina händer å' suckar högt "Hur ska det här gå… hur ska det här gå?" Jag, kaxigt: "Vi får väl se, bind upp över foderbordet" …och pang på med jättesprutan Rompun som var nytt då, ringar tre stora tjurar och min lycka var gjord.

Ryktet bättrades på av en löpmagsdislokation (fram med rep bara – här ska rullas), kon i nedförsbacke, på med repet, 15 pers som åskådare, kon rullades, et voilá!!! Frisk! Korna var små i Värmland på den tiden.

Körde i patologi och fick tentera om flera gånger, säkert. Det enda jag lärde mig: kalv + blind + spansk skritt = B-vitamin. Drabbas då av en sådan! Halv flaska Beviplex iv och blind epileptisk kalv blir normal!

Då spred sig ryktet – Trollpacka i Värmland. Till och med älgarna stod och glodde i klungor vid vägkanten när jag kom körande. Kokkaffe och värmlandskorv i långa banor, bondmoran artig vid spisen. Kakor i tre etage på kakfatet. Det här hände sig på det glada 70-talet och jag ber om ursäkt om jag förolämpat det synnerligen vackra och trevliga Värmland.

Aldrig senare har jag gjort så stor lycka i mitt arbetsliv som under dessa två veckor.

Marina von Schreeb

Ill: Karin Åström Bengtsson

PERSONNOTISER

Den som inte önskar få sin bemärkelsedag publicerad i SVT måste meddela detta till förbundskansliet eller redaktionen senast två månader före bemärkelsedagen.

Födelsedagar i november 2007

Gunnar Skagerfält, Falkenberg, 70 år den 3/11
Lars Starkhammar, Vreta Kloster, 70 år den 4/11
Margareta Wellander, Bromma, 50 år den 4/11
Nils A Nilsson, Glanshammar, 70 år den 6/11
Björn Beckman, Skara, 60 år den 11/11
Karin Holm, Knivsta, 50 år den 13/11
Jan Frogner, Ljungbyhed, 70 år den 14/11
Stefan Rösäter, Luleå, 50 år den 14/11
Ann-Charlott Johansson, Gamleby, 50 år den 15/11
Inger E Olsson, Karlstad, 50 år den 15/11
Anders Ekfalck, Märsta, 50 år den 16/11
Sverker Dahlstrand, Ljusdal, 75 år den 17/11
Ann-Charlott Ekholm, Skara, 60 år den 20/11
Annika Emmersjö, Sunne, 50 år den 28/11
Tore Andrén, Strängnäs, 100 år den 30/11
Thomas Sandebert, Röstånga, 50 år den 30/11

Väsby VETERINÄR MOTTAGNING

Väsby Veterinärmottagning söker

2 VETERINÄRER

Väsby Veterinärmottagning är en välutrustad klinik som har varit verksam i Upplands Väsby sedan 1975. Vi behandlar ca 15 000 patienter årligen. Idag är vi ett glatt gäng på 7 veterinärer och 11 djursjukvårdare som arbetar i ljusa och trevliga lokaler. Vi har digitalröntgen, laboratorium samt operationsavdelning. Regelbundet får vi besök av våra konsulter inom ögonlysning och ultraljud.

Vi söker nu dig som har några års erfarenhet av hund- och kattvård. Specialistexamen inom hundens och kattens sjukdomar är meriterande. Du bör ha god samarbetsförmåga med såväl kunder som kollegor. Vi sätter stort värde på en positiv attityd och hög social kompetens.

Skicka din ansökan senast 1 november till:
Väsby Veterinär mottagning
Vilundavägen 30
194 34 Upplands Väsby

För mer information om tjänsten kontakta oss gärna på telefon 08-590 307 08 eller 070-738 73 41, där Inger Lundgren eller Maria Grahn besvarar dina frågor.

SVENSK VETERINÄRTIDNING
Box 12 709
112 94 STOCKHOLM

BESÖKSADRESS: **Kungsholms Hamnplan 7**
TELEFON: 08-545 558 30
TELEFAX: 08-545 558 29
HEMSIDA: *www.svf.se*

REDAKTION:

JOHAN BECK-FRIIS
ansvarig utgivare & chefredaktör
TELEFON: 08-545 558 33
MOBIL: 070-717 73 25
E-POST: *johan.beck-friis@svf.se*

SUZANNE FREDRIKSSON
journalist
TELEFON: 08-545 558 32
E-POST: *suzanne.fredriksson@svf.se*

BRITA TRYBOM
redaktionssekreterare, annonser
TELEFON: 08-545 558 34
E-POST: *brita.trybom@svf.se*

BIRGITTA AHLKVIST
redaktionssekreterare, annonser
TELEFON: 08-545 558 31
E-POST: *birgitta.ahlkvist@svf.se*

LILL OCH KJELL EFVERGREN, EXPONERA
layout
TELEFON: 08-587 630 11, 08-587 630 14
E-POST: *info@exponera.net*

WIKSTRÖMS TRYCKERI AB, UPPSALA
tryckeri

ISSN 0346–2250

UTGIVNINGSDAGAR 2007			SENASTE DAG FÖR ANNONSMATERIAL	
1	23	JANUARI	3	JANUARI
2	13	FEBRUARI	23	JANUARI
3	6	MARS	13	FEBRUARI
4	27	MARS	6	MARS
5	18	APRIL	26	MARS
6	9	MAJ	19	APRIL
7	5	JUNI	9	MAJ
8–9	28	JUNI	4	JUNI
10	14	AUGUSTI	24	JULI
11	4	SEPTEMBER	14	AUGUSTI
12	25	SEPTEMBER	4	SEPTEMBER
13	16	OKTOBER	25	SEPTEMBER
14	6	NOVEMBER	16	OKTOBER
15	27	NOVEMBER	6	NOVEMBER
16	18	DECEMBER	27	NOVEMBER

MANUSSTOPP FÖR ARTIKLAR:
En vecka före senaste dag för annonsmaterial.
Mer information finns på www.svf.se

SVENSK VETERINÄRTIDNING
Prenumerationspris 2007
*Sverige: 1 110 kronor + moms.**
Europa: 1 430 kronor + moms, i EU.
Utanför Europa: 1 610 kronor.
**Medlemmar i förbundet har 250 kronor i rabatt*

TS FACKPRESSUPPLAGA 2006 – 3 000 EX

FÖRBUNDSKANSLIET *se sidan 3*